

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Ejleli telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hóra 110 "

XI évfolyam * 161. szám

1928 július 23 Hétfő

* 5c88 Ab 6 *

Cenzurat: Suclu

UI KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Gemilath cheszed

Bratianu Vintila miniszterelnök és nyugalmazott pénzügyminiszter — hiszen a kilenc hónapig tartó kölcsöntárgyalások „sikerét” azzal koronázta meg, hogy a pénzügyminiszter tárcát néhány nap múlva átadja büszges famulusának. Victor Antonescunak — a kölcsönszerződést tárgyaló minisztertanácsban haladmas szónoki elánnal jelentette be, hogy a szerződés aláírása az ország gazdasági fejlődésének új hajnalát jelenti. Ezt az optimista kijelentést csak a liberális párt tápsolta meg, de az ország valódi közvéleménye fölöttébb vegyes érzelmekkel fogadta. A mi szerény véleményünket elmondottuk már ezen a helyen a kicsi, de drága előlegről, amit még meg sem kapott, de már is elköltött a kormány ügyneki s egyéb tiszteletdíjakra.

A nemzeti parasztpárt hivatalos kommunikében öt pontban szögezte le, hogy az egész nagy hühéval beharangozott kölcsön nem egyéb, mint nesze semmi, fogd meg jól. De nincs jobb véleménnyel a kölcsönről és az előlegről az Averascupárt sem, amelynek egyik pénzügyi reprezentánsa, Trancu Jasi, volt munkaügyi miniszter az „Argus” hasábjain fejtegette ki rövid, de velős véleményét a kölcsönről. A volt miniszter, amint a neve is mutatja, Moldovának kellős közepéből, Jasiból származik és így nem esda, hogy a jiddis nyelv plasztikus szókincséből veszi cikkéhez a hasonlatot:

— Ez egy kölcsön? — kérde Trancu Jasi jasi módra — ez egy gemilath cheszed — és a gyöngébbek kedvéért rögtön meg is magyarázza, hogy Moldován gemilath cheszednek nevezik azokat az átmeneti kis kölcsönöket, amelyek megszorult kaskereskedőknek a jobban szituáltak számalomból, vagy felebaráti szeretetből adni szoktak.

De a volt munkaügyi miniszter nem marad meg a pusztá megállapításnál, hanem rögtön praktikus megoldást is ajánl.

— Ha egy ilyen kicsi összeggel — írja Trancu Jasi —, amely alig a felét teszi ki a költségvetési deficitnek, ki van segítve az ország, akkor kár volt ilyen költséges és fáradtságos tárgyalásokat folytatni egy drága kölcsönért, amely azonnal vissza is kell fizetni. Másikpéldául kellett volna megoldani a kérdést. Amerikában tavaly egy százmillió dolláros panamári irak heteken keresztül a lapok Coolidge elnök végre is megszokta a nagy sajtókampányt és kijelentette, hogy szegénytelen dolog ilyen nagy lármát esapni százmillió dollárért, adjon össze minden amerikai egy dollárt és akkor rögtön megterül az állam kára.

— Igaza volt Coolidge-nak. Így kellett volna csinálja Bratianu Vintila is Vagyunk tízenyolcmillióan az országban, adjunk össze fejenként száz száz lejt és kész a nagy előleg. Még kamatot sem kell érte fizetni és a tőkét sem kell visszafizetni, sőt ami a legfontosabb, győzedelmessékedett volna Bratianu Vintila évtizedes politikája, hiszen „prin noi insine” — a magunk erejéből csináltuk volna meg a kölcsönt.

Trancu-Jasi fején találta a szöveget, de mégsem egészen. Csak egy kis „ha” szócskán mulik az egész. Ha mindnyájan összeadnának száz száz lejt . . . De ki akar illi száz lejtet összeadni, mikor épen ellenkezőleg, mindenki csak kapni akar.

Románia és Jugoszlávia viszállya a Dunabizottsággal a Vaskapu miatt

Bécs, július 21. Közel négy hétig tartó tanácskozás után most fejeződött be Bécsben a Nemzetközi Dunabizottság nyári konferenciája. A tárgyalások központjában Jugoszlávia és Románia Vaskapu-egyezménye állott. A Vaskapu forgalmának lebonyolítása körül ugyanis differenciák támadtak egyrészt Románia és Jugoszlávia között, másrészt a két állam és a Dunabizottság között. A Nemzetközi Dunabizottság felhívta Romániát és Jugoszláviát, hogy előbb egyezzenek meg egymással, azután közös javaslatot nyújtsanak be a Dunabizottságnak a Vaskapu problémájának rendezésére vonatkozólag.

Románia és Jugoszlávia valóban megegyeztek egymással és azután közösen terjedelmes elaborátumot dolgoztak ki a Vaskapu forgalmának lebonyolításáról. A nemzetközi Dunabizottság most megtartott konferenciáján a bizottság többi tagjai egyhangulag elvetették a román-jugoszláv tervezetet annak teljes használhatatlansága miatt. Kitént ugyanis, hogy a tervezet teljesen elhanyagolja a hajózási problémákat, ezzel szemben hosszasan intézkedik a legénység nyelvhasználatáról a jugoszláv, illetőleg román szakaszon. A Nemzetközi Dunabizottság közel négy hétig iparkodott a román-jugoszláv tervezetet használhatóvá átalakítani, végül, mivel a próbálkozás eredménytelen maradt, a konferencia iperszette nyári konferenciáját s kimonotta, hogy a decemberi gyűlésen fog uira foglalkozni a Vaskapu immár 10 év óta megoldatlan problémájával.

Keleteurópában ma a helyzet ugyanaz, ami a Balkánon volt a világháboru előtt

A lengyel-litván konfliktus még mindig nem oldódott meg. Waldemaras litván miniszterelnök nyilatkozata

Berlin, július 22. Varsóból és Kownoból érkező jelentések szerint a litván-lengyel feszültség még mindig tart. Waldemaras litván miniszterelnök tegnap magához kérlette a külföldi sajtó képviselőit és interjú adott a litván-lengyel konfliktusról. Közölte az újságírókkal, hogy a litván-lengyel tárgyalások eredménytelenül zajlottak le és ezt az eredményt a következőkkel okolta meg:

— Litvánia igyekezett a Népszövetség határozatának szellemében eljárni. A helyzet az, hogy mindaddig nem lehet a problémák egész komplexumát megtárgyalni, amíg meg nem állapították a vitás kérdéseket. A litván kormány a biztonsági tervek kidolgozásánál ezektől a szempontoktól engedte magát vezetni. A mi országunk reális garanciákat követel arranézve, hogy Lengyelország nem fogja a békés viszonyokat arra felhasználni, hogy Litvánia önállóságát veszélyeztesse Litvánia viszont nem elégedhetik meg ígéretekkel, nekünk garanciák kellene. Az újabb tárgyalások során Litvánia a következő garanciákat követelte: 1. Az ötven kilométeres zónának teljes semlegesítése. 2. Lengyelország tartozik a Litvánia ellen irányuló bandaharcokat a legnagyobb energiával megszüntetni. 3. Lengyelország tartozik kártalanítás címén tíz millió dollárt fizetni Litvániának.

— Mondanom sem kell, hogy ez a kártalanítás morális természetű csupán és azt akarjuk vele elérni, hogy a jövőben lehetetlenné váljanak a Zeligowszki-féle esetek. Abban az esetben, ha Litvánia feltételei teljesülnek, de csak akkor lehet a

biztonsági paktumról és egyéb kérdésekről közvetlenül tárgyalni.

Lengyelország azonban egészen más utat követett. Litvániától a statusquo hallgatolagos elismerését követelte és a normális viszony helyreállítását. E hallgatolagos elismerés alapján Lengyelország Litvánia politikai és gazdasági függetlenségét szeretné előidézni. A varsói tárgyalások atmoszférája azonban egyáltalán nem volt kedvezőnek mondható és csak egyetlen haszna volt ennek a tárgyalásnak, az a felismerés, hogy immár más utakon kell próbálkozni.

A miniszterelnök ezután kijelentette az újságíróknak, hogy a tárgyalások során domborodott csak ki teljes meztelességében az a veszedelem, amely Keleteurópa államait fenyegette. Egészen bizonyos, hogy komoly konfliktusok esetében nem szigetelődött volna el az ügy Lengyelország és Litvániára, hanem kétségtelenül kiterjedt volna a környező államokra is.

Az újságíróknak azon kérdésére, vajjon most is fennáll-e még a háborus veszedelem lehetősége, Waldemaras kijelentette, hogy a helyzet ma Keleteurópában ugyanaz, mint amilyen a Balkánon volt a világháboru előtt. Azonban nem hiszi, hogy bármelyik ország, akár Lengyelország is kockáztatni menné azt, hogy szikrát dobjon a puskaporos hordóba és hogy magára vállalja a felelősséget a háborúért. Egyelőre tehát — jelentette ki a miniszterelnök — a helyzet nem épen kritikus.

A hálás utókor

A fascista lapok néhány hibern regisztrálják Giolitti halálát s nekrológjaikban kevesebb szót és jelzőt feoséreknek el a nagy olasz államférfi mulhjának, jelentőségének és érdemeinek méltatására, mint egy fascistapárti vidéki velerán eselleges halálakor.

Jól tudjuk és az egész világ jól tudja, hogy a fascizmus, ugysis mint pártiszervezet, ugysis mint zárt rendszerű eszmekör, szöges ellentétben áll azzal a libaszikus liberálizmussal, melynek zászlaja alam Giolitti ötven évig kormányozta Itáliát. Mégis a hálátlanságnak és a szellemi strucepolitikának ez a mértéke megdöbbeníti a világ közvéleményét, mely még a fascistáktól is elvárta volna azt, hogy ha már Giolittiben nem becsülik meg a liberálizmus hőst, legalább emberi nagyságát ne vitassák el tőle.

A fascizmus, bármennyire szereti magát forradalmi eszmevilágnak hirdetni, állandóan tradíciókra hivatkozik és a primitív Róma erkölcsének jegyében akarja rekonstruálni azt az Itáliát, melynek tömegei nagyrésze nem kér ebből a rekonstrukcióból. A fascizmus vezéret, Mussolinit még leghalálósabb ellenfelei sem vádolták meg azzal, hogy tehetségtelen és művének semmi történelmi jelentősége nincs s bizonyos, hogy halála esetén a legádázabb ellenfelei is megőriznék művének egy részével szemben a kötelező objektivitást.

Annál szomorubb és lehangolobb, hogy a Mussolini közvetlen befolyása és hatalma alatt álló olasz sajtó még azt a kötelező kegyeletet és objektivitást sem brizte meg Giolittivel szemben, amely halálakor minden embernek kújár. Egész Itáliában csak Cavour, Giolitti temetkező helye az egyetlen, ahol félárbcóra eresztett zászlók hirdetik az egykori nagy államférfiu elmulását. A világ nagy lapjai mind vezérocikkekben és egyéb cikkekben méltatják a nagy liberális politikus jelentőségét, aki történelmet csinált, s aki lehetővé tette azt, hogy Itália eljusson a fascizmus korszakáig, aki tehát multat jelent s mert mult nélkül nincs jövőnd, — egyben a jelent is jelentte.

Kétségtelen, hogy a fascista Olaszország nem mondható a hálás utókor reprezentánsának. Bár ő maga a történelmi halhatatlanságra minden bizonynal reflektál, semmi érzéket nem árult el a történelem és a történelmi mult iránt. Es azt is bizonyítja, hogy bár ő maga a nagyság allúrjeit veszi fel állandóan magára, — a befejezett és már bebizonyított nagyság iránt sem az érzeke, sem a tiszteltetés nincs rög. Mert hiszen Giolitti még csak nagy államférfiu volt, aki épa gy korszakot provokált Itália politikai életében, mint a fascizmus — és minden nagyságból bizonyos jó sugárzik az emberekre, népekre és nemzetekre.

Ha majdan a fascizmus elérkezik decadenciájához és történelmi tevékenysége végső határához, ha egyes vezérei szintén behullnak a megsemmisülés örvényébe, valóban a történelem büntetése lenne, ha époly háliáian és minden tárgyilagosan nélkül utókorral találma magát szemköze, mint Giolitti halála találta magát a fascista elfogultság végeláhatatlan masszájával.

URANIA
mozgó

Patt és Pattachon közkedvelt komikusok
Szerencsekerék

elsőrangú vígjátékukkal.

Monopol Filmcentrál

Hogyan öltözködünk nyáron?

Hosszú időkön át, egészen ennek a századnak az elejéig, főleg a női divat sokféle hóbortja ellen kellett az egész ségtannak harcolnia. Az óriás kalap, a tonyos frizura, a magas, merev ruhagallér, a darázsvekonyságra fűzött derék, a harangalakú szoknya, a hosszú uszály, a magas, vékonyarkú cipő csakugyan szöges ellentétben állott a legelőbb higiénikus követelménnyel. A mit azonban nem bírt elérni sem okos szó, sem bölcs tanács, sem a karikatúrák gúnyolódása, azt meghozta a terjedő sportzenvedély. Ilyen természetellenes öltözködés szerencsére sportellenesnek bizonyult és néhány bátor amerikai s angol sportlady kezdeményezése letörte végre ezeket a divatörületeket. A jelenlegi női divat — főleg nyáron — orvosi szempontból alig eshet kifogás alá. A rövid haj, a vékony, szellős szövetruha, mely (igaz, hogy olykor kelletlenül jobban) fedetlenül hagy nyakat, kart és lábszárat, a fűző elhagyása, mely mint valami középkori kinyeszköz összenyomortotta a belső szerveket és számos betegségnek volt okozója, a kényelmes és (legalább az angol-szászoknál használatos) alacsonyarkú cipő egészségügyi szempontból csak kis helyesíthető.

Annál kevésbé lehet ezt állítani a férfióltözködésről s most a férfiak felszabadítását kellene kiküzdeni a helytelen divatszokások alól.

A ruhának morális s esztétikai szempontokon kívül az a feladata, hogy a bőrt támogassa legfontosabb funkciójában: a hőszabályozásban. Nyáron kell hogy könnyen átvége az izzadságot és annak párolgását elősegítse, ne pedig akadályozza. A férfiruhák szövete pedig már magában véve is vastagabb szokott lenni a női kelmeknél, azonfelül még bélszállal is ellátják, a magas gombolt mellény, a szűk gallér és kézelő, a hosszú kabátujj és nadrágszár mind gátolja a levegő szabadáramlását és párolgását.

Friedberger, a berlini egészségügyi intézet vezetője összehasonlította egyik tanársegédjének és annak nejeének öltözetét:

	Férfi	Nő
Kor	33	30
Testhossz	170	165
Testsúly	65 kg—60 kg	
Ruhasúly	3229 gr	741 gr
Ruha alatti levegő hőmérsékete	31	27
Relatív nedvessége	70	55

Az ember alig hinné, hogy ugyanegy fajtlához tartozó lényről, azonos éghajlati viszonyoknak való öltözködéséről van szó. Az állatok szőrruhája átlagosan a testsúlynak 1.4 százaléka: látnivaló, hogy a női ruha sokkal jobban közelíti meg ezt a természetes arányt, míg a férfi ruházata nyáron a testsúlynak 5, télen még 10 százalékát is kiteszi. De láthatjuk egyúttal azt is, hogy a férfiruha alatt lévő levegőréteg valóságos trópusi klímának felel meg, míg a női testet kellemes, magaslati éghajlatnak megfelelő levegő veszi körül.

Egészségtani szempontból figyelemmel voltak eddig a ruhaszövetek anyagára, vastagságára, a szálak görösövi összetételére, a víz és levegő átvezetési képességére, Friedberger most figyelmét az egy eddig elhanyagolt tulajdonságra: a fényátbocsátási képességre. A régiak már észintésként valóságos napkultuszú üztek, a rómaiak külön „solarium”-okat építettek (a középkor e tekintetben is sötétnek nevezhető), de csak a legújabb időkben fejlődött ki a tudományos fényterápia s kiderült annak mikéntje is. Az ultraviolet sugarak ugyanis vitaminok képződését indítják meg a besugárzott bőrben és aktiválják annak bonyolult biológiai működését.

Friedberger e tekintetben végzett új-fajta kísérleteket. Saját magának és több kísérleti személyének ragtapasszal fényérzékeny fotografáló lemezeket erősített

a puszta bőrére a test különböző részen, aztán felöltözve sétáltatta őket a szabadban, bizonyos idő múlva pedig fixálta a lemezeket. Kiderült, hogy a szokásos férfiruha alatt még órák múlva sem mutatkozott semmiféle fényhatás, míg a női ruha alatt a lemez már harminc perc alatt teljesen fekete lett. A férfiruha tehát ily szempontból is hátrányban marad. Legrosszabbnak bizonyultak pedig az egyenruhák, melyek tetőtől-talpig fedik a testet s ahol főleg a szövetek tartósságára vannak tekintettel. De ez a tartósság egyáltalában nem biztosítja egyúttal a viselőket egészségének tartósságát.

A városi ember csak egy-egy rövid

szabadságos napon veszi ki részét az éltető napfürdőből s ilyenkor rendszeresen túlzottan. Ugy kellene azonban, hogy általában szűrődjenek, még a ruhán keresztül is a fénysugarak s fejthessék ki jótékony hatásukat. Ujabbban az ablakokra oly üvegeket ajánlanak, amelyek átbozsátják a szobákba az ultraviolet sugarakat, de mihaszna, ha azok a ruhán nem mehetnek keresztül. Megvagyon ugyan irva a férfiról, hogy arca verítékével keresse meg kenyerét, de abból még nem következik, hogy célszerűtlen ruházatkodással, felesleges módon szaporítsa a verítékét s még kiránduláson (s bálteremben is) többet izzadjon, mint a helyesebben öltözködő nő.

Mihályi polgármester eddig 70 millió lejt mentett vissza Kolozsvár elkobzott vagyonából

(Cluj-Kolozsvár, július 22. Az Uj Kelet tud.) A Mihályi tanács tulajdonképpen az első tanácsa Kolozsvárnak, melyet a város közönsége az autonómia alapján választott meg. Az eddigi tanácsok, amelyek nem bírták ennyire a város lakosságának bizalmát, nem kelttek ily mértékben a város vagyonának védelmére akár sem, amikor ezt az agrárreform kiszajkálással fenyegette. Bőkezűen osztogatták az ajándékokat különböző intézményeknek, úgyhogy amikor a város vásárosnokot akart építeni azon telken, ahol a tornavivoda van felépítve, arra ébredt rá, hogy a telket az Ulalea-rezsim egy néprajzi múzeum céljaira ajándékozta el, valamelyik intézménynek. Ez nem egy elszigetelt eset volt, kitűnt ugyanis, hogy a régebbi tanács bőkezűsége több millios ingó és ingatlan értékkel károsította meg a várost.

A Mihályi-tanács ezzel szemben, élén Mihályi polgármesterrel, hivatalbátlépése pillanatától szivós munkát fejtett ki a város ingatlanainak visszaszerzése céljából. A polgármester hetekig tartózkodott Bukarestben és minden befolyását latbatva, ezideig sikerült a város részére visszaszerezni, mintegy 700 hold erdőt,

legutóbb pedig a Kolozsvár melletti Tárca közben 300 hold szántót és legelőt. Mindezek mintegy 60—70 millió lejt értékét képviselik.

Tárca község határában levő 300 hold legelőről 20—25 vagon szénát fognak kitermelni, annyit, hogy el lehet látni a városi állatállományt és ezzel, mintegy 5 millió lejt takaríthat meg a város évente.

Hasonló módon kapott meg a város 4 hold területet Apahidán, amely ezideig épen úgy mint a tárcsai birtok, az agrárbizottság rendelkezése alatt állott. Apahidán egyébként 3 épülete van a városnak, amelyet átalakítanak és ide fogják átköltöztetni a kolozsvári városi menházak lakóit, hogy az átalakított menházakba az augusztus 1-én uccára kerülő városi tisztviselők költözködhessenek be.

A városi tanács nem elégszik meg az eddigi eredményekkel, hanem kitartással folytatja akcióját, a város birtokainak és belterkeinek felszabadítása érdekében, hogy azokat minél eredményesebben lehessen gyümöcsöztetni a város összközségének érdekében. Így többek között küszöbön áll egy 9 holdnyi belterek felszabadítása a város különböző részein.

Három expedíció indul a Déli-sarkra

Byrd Wilkins és Jeffrey a déli pólus felé startolnak. A két amerikai s egy angol expedíciónak tisztára tudományos jellege is

London, július 21. Még nem hullott le a függöny a Nobile-expedíció izgalmas részleteiben bővelkedő drámája mögött, máris újabb poláris expedíciók indulását jelzik. Három újabb sarki expedíció van készülődésben, amelyek résztvevőit nem rettentik el az Északi Sark mostani eseményei. Ezek az expedíciók nem az Arktis felderítetlen területeinek kutatását tűzték ki céljukat, hanem a déli pólus, az Antarktisz területének a megismerését, amelyről a tudomány mai állása mellett sem tudni, hogy hatalmas egybefüggő kontinentet alkot-e, vagy pedig két óriási szigetről tevődik össze.

A három expedíció közül kettő amerikai, egy angol. Az egyik amerikai Richard Byrd kapitány fogja vezetni, aki 1926 május hatodikán az azóta már elhalt Lloyd Bennettel az elsőnek érte el repülőgépen az északi sarkot, a másik amerikai expedíció élére pedig Hubert Wilkins ausztráliai kapitány áll aki néhány héttel ezelőtt Ben Cielsonnal Alaskáról a Spitzbergákra repült. Byrd előkészületei már előrehaladottabbak, mint Wilkinsé, de a startra azért körülbelül egyidőben készülnek el. Ennek ellenére Wilkins később fog elindulni, mert az Amerikai Földrajzi Társaság, amely mindkét vállalkozás t finanszírozza kijelentette, hogy nem engedi meg, hogy a két expedíció esetleg veszélyes versenyben igyekezzen egymás

előtt elérni az Antarktist. Ezért a két expedíciónak pontosan meghatározták uti programját is, amely olyan bőséges, hogy mindkét vállalkozásnak temérdek munkája lesz annak céljait el fogja érteni. A finanszírozó tudományos társaság szigorúan örökdió afölött, hogy vállalkozásainak tudományos jellegét megőrizze s megóvja minden sportszerűségtől.

A harmadik expedíciót a tragikus halált halt Shakleton expedíciójának tagja, Douglas George Jeffrey kapitány fogja vezetni, aki teljesen önálló hatáskörrel indul el útjára. Azonban az angolok nem akarják merész és bizonytalan vállalkozásba vágni a fejszójüket s a Jeffrey-expedíciónak csupán az lesz a feladata, hogy Graham-földet kutassa át Jeffreyt a Shakleton-expedíció másik négy életbenmaradt részvevője fogja elkísérni útján s két repülőgép is fog az expedíció rendelkezésére állni.

Byrd már talán elszállt volna a déli sark felé, ha vállalkozása felett már cleve különös balszerencse nem függne. Ugyanis egymásután három pilótakísérőt kellett már választania, mert pilótái egymásután jártak szerencsétlenül s így pilóta nélkül áll.

A három expedíciótól gazdag meteorológiai és földrajzi anyagot remélnék, valamint annak a tisztázását, hogy az antarktikus jégterület mozgó felület-e,

vagy pedig szilárd talaju-e. Ugyanesek a vállalkozásoktól remélik, hogy megtudják, vajjon a Kordillerák, a földgömb leghatalmasabb hegylánca, folytatódik-e az Antarktishoz, mivel a Kordillerákat eddig még nem lehetett egész hosszúságukban átkutatni.

HAMBURG-SÜD
és BALTIC-AMERICA-LINE

A legnagyobb, a legmodernebb és leggyorsabb gőzhajó Dél-Amerikában!

Rendszeres indulások: HAMBURG-ból és DANZIG-ból ARGENTINA-ba URUGUAY-ba BRAZILIA-ba az EGYESÜLT ÁLLAMOK-ba és CANADA-ba a „Cap Arcana”, „Cap Polonia”, „Cap Norte”, „Monte Sarmiento”, „Monte Olivia”, „Monte Cervantes”, „Polonia”, „Estonia”, „Lituania” stb. kényelmes gőzhajókkal.
Hamburg—Braxília 12 nap alatt! Hamburg—Argentína 15 nap alatt!

Menetjegyeket és díjtalan felvilágosítást küld **HAMBURG-SÜD**

Bucuresti, Bulev. Dinicu Golescu 41 bis (a Gara de Nord kijáratánál)
TIMISOARA, I. C. Brătianu No. 6.
CERNAUTI, Regele Ferdinand 27.
CHIȘINAU, Negustorilor 22.

Tennisnadrág 540
i-a drill Lei

Trench-Coat Lei 3400

Neumann M. Cluj

férfi- és fiuruha-áruháza Piața Unirii 14.

A Friedler-féle GAMMA hajszep

a hajhullás, kopaszodás, korpászás tökéletes gyógyszere.

A hajhullás leggyökejében a fejbőr korpásodására vezethető vissza, mely viszont abban leli magyarázatát, hogy a felhám elszarusodása hiányos. A felhám, mely ilyenkor finom pikkelyszerű alakban leválik, eldugaszolja a haj tüszőjébe nyíló faggyumirigy kivető csövét, mely rövidesen a haj elsorvadására illetve kihullására vezet.

A GAMMA hajszep hatása abban rejlik, hogy különleges összetételével fogva lehetővé teszi a hajfaggyu feloldását és elősegíti a felhám elszarusodását. Orvosilag kipróbálva és ajánlva. A GAMMA kapható minden gyógyszer-tárban és drogueriában. 1/2 literes üveg ára 240 lei. 1/4 literes üveg ára 160 lei. Használati utasítás mellékelve.

VEZÉRKEPVISELET:
ROZSNYAY GYÓGYSZERTÁR, ARAD, Piața Avram Iancu.

* Bicsad-fürdő nyitva június 1-től. Elsőrangú orvosi szaktekintélyektől ajánlva a gyomor, bél, gége, hurutos megbetegedése, gomorfekély, vese stb. bajoknál. Ivókura, meleg ásványvíz és szénasavos fürdők, hideg víz gyógymód és inhalátorium. Strand-fürdő! Állandó fürdőorvos. Diétás konyha, olcsó árak. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Vasut, posta, távirat, helyben. Cim: Baile Bicsad, jud. Satmar.

A Matild-víz az erdélyi ásványvizek gyöngye

(Cluj-Kolozsvár tud.) Csaknem egy veszedelmét az országban. Előbb főleg a tait a kór, később szára kiterjedt az első időben eszközök hiányában. Tegnappal szomolnogyi megyében a betegek végtelenül sokan el, később az is követelt. A székelyek, a valóságos végtelenül sokan el, mint azonban

Viharo

Két h

(Cluj-Kolozsvár tud.)

Kellett tudósítani a zajlott le szombati és iparkamara. Kiszáradás és tessenek és amelyre egy össze a betétes ismét megkísérte csödeljárásan ami menthető menthessenek a rohamosan apa.

A tömött pad és leányok panaszához verejték most már több. Nem lehet meg a szivfacsaró p vagonukat és berek sarnak el.

Feszült vár meg az érkező dr. Horvát Jenő

expozé tart a Elmondja, hogy tározási költség lejt ragnak.

— A horribil

Horvát — az le feltűnt, mert le megmondokokk

tett, hogy a lei muma 25 ezer figyelmeltette

hogy az ő hon lesznek, amenny lesznek.

Hogyan le

Dr. Horvát el az összes hitel

vagyonbuktak szüntethető. A egyezés elé vag

azért, mert szá luk külön egy bank gördített

valószínűleg a Dr. Horvát el

esőtömegmond

zést fogják meg leg a hét-nyolc terhére nem fog

seket elődán megtonék, ug

állapítani azt

őket megilleti.

— Tulajdonk Horvát — egy elvi hozzájárul hogy a munkát szülő bizottság elvi hozzájárul erkölcsi alapot

Ismét felütötte a fejét a gyermekparalízis

Több, mint 30 újabb megbetegedés történt az országban. Be kell jelenteni a megbetegedéseket

(Cluj-Kolozsvár, július 22. Az Uj Kelet tud.) Csaknem egy éve már annak, hogy egy veszedelmes járvány ütötte fel fejét az országban: a gyermekparalízis. Előbb főleg a fővárosban szedte áldozatait a bűr, később azonban az egész országra kiterjedt és a hatóságok, orvosok az első időben megfelelő profilaktikus eszközök hiányában tehetetlenül álltak a betegség szemben, amely előbb csak a betegek végtagjainak bénulását idézte elő, később azonban halálos áldozatokat is követelt. A speciális szérum sikeres alkalmazása, valamint a széleskörű óvintézkedések végül is megállították a járvány továbbterjedését és az utóbbi időben szörványosan fordult csupán elő 1-2 eset.

Mint azonban Bukarestből jelentik,

több hónapos stagnálás után a gyermekparalízis réme újra felütötte fejét és a járvány ijesztő méreteiben kezd ismét terjedni.

A közegészségügyi minisztériumhoz a tegnapi napon több, mint 30 újabb megbetegedésről érkezett távirati jelentés, úgy, hogy

adott pillanaton 40 gyermekparalízisben szenvedő beteg áll gyógykezelés alatt.

Ezek közül hét esik a fővárosra, a többi az ország különböző részeire esik. Ugyan csak tegnap tudomásra hozták a közegészségügyi minisztériumnak, hogy Brassóban is hét paralitikus megbetegedés történt, igen gyanus tünetek között. Egy 2 éves kislány jobbkarján, egy 3 éves kisfiú pedig alsó végtagjain benuit

meg. A betegség járványszerű fellépését igazolják egyébként az egészségügyi minisztérium statisztikai adatai is, melyek szerint a megbetegedések száma az elmúlt héten a következő arányokat foglalta magában: 7-13-26-40.

Dr. Stoiacovici egészségügyminisztériumi vezérigazgató a járvány fellépésével kapcsolatban kijelentette az Uj Kelet bukaresti tudósítója előtt, hogy ezúttal nem kell tartani attól, hogy a betegség terjedése veszedelmes arányokat fog ölteni. A gyermekparalízis megbetegedést ugyancsak egyrészt törvényileg be kell jelenteni, ami meg fogja gátolni a betegségnek továbbterjedését, másrészt pedig a járvány elleni védekezésre rendelkezésünkre állanak a szükséges eszközök.

milliókat ajánlott fel a kiegyezésre, de azt a legutóbbi értekezleten visszautasították. Az általuk felajánlott összeg anyagilag teljesen garantálva volt.

Dr. Sándor József kijelenti, hogy az igazgatóság 16 tagja közül tizen tizmillió lejt ajánlottak fel teljes jogi és anyagi garancia mellett. Aki nem fogadta el, magára vessen.

Ujvárosi táblabíró igazolja Sándor József kijelentéseit A felajánlott tizmillió minden szempontból garantálva volt.

Dr. Giurgiu János szólal fel, aki szellemes beszédben hívja föl a hitelezőket, hogy az egyezkedés bartáságos mederben folyjék. Nem lehetséges, — mondja, — hogy minden egyezkedési kísérlettel szemben egy újabb ellenzék szülessen, ami megakadályozza a kiegyezést.

Utána dr. Horvát jelenti be, hogy elfogadottnak tekinti a bizottság javaslatát, mely szerint a hitelezők két hét múlva újabb megbeszélésre gyűljenek össze, amikor is a bizottság teljesen megszerkesztet elaborátumot fog terjeszteni az összejevetel elé.

Ebben a pillanatban már tetőpontjára hágott a tereben a túlfűtött és szenvedélyes izgalom. Rendkívül heves kifakadások hangzanak el és a betétesek közül egyre többen kérdezik, hogy voltaképpen kinek a nevében tárgyal a bizottság és kik a tagjai.

Az egyre növekvő lármában csak nehezen lehet helyreállítani a csendet. Majd dr. Horvát szólal fel ismét, aki előadja, hogy a megegyezést előkészítő bizottság nem hatalmazta fel őt arra, hogy megneveze őket. Az illetők egyének ugyanis előbb tudni kívánják azt, hogy mi a hitelezőknek az álláspontja és mi a csődtömeg gondnokoknak a véleménye a megegyezés kérdésében.

Viharos atmoszférában zajlott le az Egyesült Bank hitelezőinek mai ülése

Két hét múlva újra összeül az értekezlet, hogy megkísérelje megmenteni ami még menthető

(Cluj-Kolozsvár, július 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Izzó atmoszférában zajlott le szombaton este a kereskedelmi és iparkamara disztermeben az Egyesült Közgazdasági és Jelzálog hitelbank betétesek és hitelezőinek értekezlete, amelyre egy ad hoc bizottság hívta össze a betéteseket abból célból, hogy ismét megkísérelhessék a megegyezést a csődeljáráson belül s hogy a „mentsük ami menthető” elv alapján vajmit menthessenek meg a betétesek részéről a rohamosan apadó csődtömegből.

A tompított padok között síró asszonyok és leányok panaszkodnak arról, hogy nehéz verejtékek gyűjtött garasaitat most már többé soha nem fogják látni. Nem lehet megindultság nélkül hallgatni a szívfacsaró panaszokat, amelyeket a vagyonukat és reményüket veszített emberek sirnak el.

Feszült várakozás közepette nyílt meg az értekezlet. Az elnöki pódiumon dr. Horvát Jenő foglalt helyet aki rövid exozét tart a csőd jelenlegi helyzetéről. Elmondja, hogy a közjegyző eddigi leltározási költségei mintegy négymillió lejre rúgnak.

— A horribilis összeg — mondotta dr. Horvát — az igazságügyminiszternek is feltűnt, mert leiratot intézett a csődtömeg gondnokokhoz, akiket figyelmeztetett, hogy a leltározási költségek maximuma 25 ezer lejt tehetnek ki. Egyúttal figyelmeztette a csődtömeg gondnokokat, hogy az ő honoráriumuk is limitálva lesznek, amennyiben azok túlmagasak lesznek.

Hogyan lehet megszüntetni a csődöt?

Dr. Horvát ezután előadja, hogy ha az összes hitelezők hozzájárulnának a vagyonbukottak kérésére a csőd megszüntethető. Azok, akik az előző megegyezés elé vagy bosszuszomból, vagy azért, mert számítottak arra, hogy velük külön egyezik ki a csődbe jutott bank gördített akadályokat, ezúttal valószínűleg a kiegyezés mellett lesznek. Dr. Horvát elmondja, hogy először a csődtömeg gondnokokkal való megegyezést fogják megkísérelni, akik remélhetőleg a hét-nyolcszáz kisegzisztenciának a terhére nem fogják a megegyezés lehetőségeket elodáznai s amennyiben ezt mégis megtennék, úgy a bíróság fogja megállapítani azt a honoráriumot, amely őket megilleti.

— Tulajdonképpen — mondotta dr. Horvát — egyelőre csupán a hitelezők elvi hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a munkát egy megegyezést előkészítő bizottság megkezdje, hogy ezzel az elvi hozzájárulással ennek a munkának erkölcsi alapot adjanak. Két héten belül

ismét összehívják a betéteseket és hitelezőket, hogy a gyakorlati megoldást megkezdhessük. Legjobb módja ennek egy betéti társaság alakítása volna, amely önállóan intézné és gazdálkodna a csődtömegeg, hiszen ez a bank, amely zálogleveleket adhat ki és amelyek deviza autorizációja van, egy új pénzcsoport bevonásával még nagyon jó üzlet lehet a hitelezők számára.

— Természetesen vannak kérdések — folytatta dr. Horvát, — amelyek nem a plénum előtt intézhetők el. Így például a Banca Romaneasca ötmillió, a Christovoni hárommillió és az Erdélyi Bank egymillió követelése, amelyeknek ügyében külön tárgyalásokat kell lefolytatni.

Kitör a vihar

Sándor József magyarpárti képviselő szólal fel ezután. Azt kérdi a gyűlést vezető dr. Horvától, hogy kik a tagjai tulajdonképpen ennek az előkészítő bizottságnak, amely a gyűlést összehívta és ki adta ennek a bizottságnak a mandátumot arra, hogy akcióját megkezdje, kinek a bizalmát bírja ez a bizottság, mert — mondotta Sándor József — minden erkölcsi akció alapja a bizalom. Hajlandó támogatni egy bizottság akcióját, amennyiben ez erkölcsi garanciát nyújthat a betéteseknek.

Sándor József ezután azt kérdi, hogy ez a bizottság összekötésbe lépett-e a csődbe jutott bank igazgatósági tagjaival, a többi nagybankokkal és a nemzeti bankkal, mert csak ezek garantálhatják a betéteseknek, hogy megegyezés esetén kifizetik őket.

— A multkori megegyezés is létre jött volna — mondja Sándor József — és nem uszott volna el ezeknek a szerencsétlen betéteseknek már eddig is ennyi pénze, ha a Nemzeti Bank és a többi pénzintézetek nem jártak volna olyan szűkeklően.

Ferenczi Oszkár hitelező heves felszólalásban követeli az igazgatóság felelősségének megállapítását. A kereskedelmi törvény értelmében az igazgatóság felelős s addig semmiféle egyezményt nem írhat alá, amíg az igazgatóság felelősségét meg nem állapítják.

Két hónap múlva új értekezlet ül össze

Dr. Horvát felel a felszólalásra és kifejti, hogy az igazgatóság felelősségének megállapítása csak késleltetné a kiegyezés elintézését. Amennyiben a harmadik fórum jogrón meg is állapítaná az igazgatóság felelősségét, ami legfőképpen három-négy év múlva történhetik meg, akkor az igazgatósági tagok valamennyien

nyien meg fog-e kelleni kérjék a csődöt maguk ellen, ez pedig újabb és újabb csődöket vonna maga után. Ezzel pedig amugysem szabadulnának meg letartóztatott igazgatók, akik család bukásért vannak letartóztatva. Ami pedig az igazgatóságot illeti, annak néhány tagja

Stresemann Párisba megy a békepaktum aláírására

Páris, jul. 21. A nagyhatalmak augusztus végén Párisban írják alá a Kellog féle békepaktumot, melynek kimagasló eseménye az lesz, hogy Stresemann német külügyminiszter az aláírásra személyesen utazik Párisba. A világháború óta most első ízben történik meg, hogy egy német miniszter Párisba utazik.

Az egész ország kegyelettel ülte meg Ferdinand király halálának első évfordulóját

(Cluj-Kolozsvár, július 22. Az Uj Kelet tud.) Szombaton volt évfordulója a napnak, amikor Románia elvesztette uralkodóját, akinek jogára alatt a kicsiny ország nagy monarchiává a balkáni államok legnagyobbjává lett. Ferdinand király halála évfordulóját mindenütt az országban hivatalos kegyelettel ülték meg, de túl a különböző felekezetek templomi szertartásokban való megemlékezésén, sokkal jelentősebb az a tény, hogy ezen a gyásznapon egészen spontán módon nyilatkozott meg a ragaszkodás amivel a „jó király” iránt élében is viseltetett ennek az országnak minden népe. Sokkal frissebb még I. Ferdinánd emléke, semhogy ellehetett volna felejteni nemes egyszerűségét, közvetlenségét és a néphez való odaadását. Nemzetiségre és szociális rétegződésre való tekintet nélkül, a mai napot ennek az országnak minden gyermeke igaz gyászszal a szívében ülte meg.

Kolozsváron a Görögtemplom uccai

görögkeleti templomban és az összes magyar és zsidó templomokban gyászistentiszteletet tartottak a néhai király emlékére. Bukarestben a patriarchatus templomában az összes miniszteriumok államtitkárai és főtisztviselői jelentek meg és ott voltak a nagyszámú közönség sorában a középiskolai tanárok kongresszusára a fővárosba érkezett professzorok. A miniszterek és a közjogi méltóságok a politikai és tudományos élet kiválóságai Curtea de Argesbe utaztak, az ottan megtartott gyászistentiszteletre.

Alálagosan feltűnt, hogy az ellenzék vezére Maniu Gyula, aki minden a liberális kormány által rendezett manifesztaióról, még a koronázásról is elmaradt, ezúttal Crisarnak, a parsztpárt erdélyi titkárnak társaságában elment Curtea de Argesbe, ami szintén azt manifesztaálja, hogy a meghalt király emlékezetét tisztán, a nagy embereknek kijáró megilletődéssel él mindenki.

Hozományáról mi gondoskodunk,

ha férjhez adja leányát, kössön

hozománybiztosítást!!

Uj rendszerű, nincs aránylagos fizetés, nincs csoport

DANUBIA

román általános biztosító részvénytársaság Timişoara, I. Bul. Ferdinand No. 5. Kérjen ingyen ismertetőt!

A Reinitz-per koronatanuja gyorsfényképész lett Bukarestben

„Ha Reinitz megadta volna az ötvenezer lejt, akkor más lett volna a per eredménye. A száj, amely rontott Reinitzen... még javíthat is rajta, mondja Niszel Károly a Reinitz per koronatanuja

(Bucuresti-Bukarest, július 22. Az Uj Kelet tud.) A bukaresti zsidó gettóban, egy tipikus külvárosi ház előtt áll meg velünk a konflis. Sabinelor ucca 79. Egymásra ragasztott apró házikövekben több mint hatvan család lakik ebben a balkáni jellegű bérkaszárnnyában. Félig meztelen gyerekek egész serege valóságos diadalordítással kísér bennünket a hosszú udvaron.

— Csak arra vágyom, hogy valahogy el ne árulja... ujságíró, mert akkor semmit se fog hallani, mondja Kisérőm.

Odaérkezünk az udvar tulsó sarkába, az apró kis szobákból, mindenütt kíváncsi arcok mustrálgatnak bennünket. Egy asszony ül az udvar sarkában — és egy mosogatófazékban fürdeti a gyermekét.

— Melyik szobában lakik Niszel Károly? — kérdezzük.

— Hát nem hallja...? és megvető arccal mutat az egyik szoba felé, ahonnan éles vitatkozás zaja hallatszik ki... Így megy ez egész nap, ha Niszel ur itthon van. Figyeljen csak egy kicsit és mindjárt meghallja.

Egy éles, hisztérikus kacaj hallatszik most Niszelék szobájából és az ajtóban megjelenik, egy eltesebb sovány asszony, aki izgatottan kiabál be a szobába:

„Te — második Reinitz!”

— Engem... engem... te szerencsétlen... te nyomorék... te második Reinitz... A gyermekét fürdető asszony, most ránk nevet:

— Ugye mondtam, így megy ez egész nap, itt az udvarban csak a „Reinitz házaspárnak” nevezik őket. Vagy az asszony ordít a férjére, hogy „te Reinitz... együtt raboltál Reinitzzel” vagy pedig az ember ordít a feleségére, hogy „te beszélsz hiszen te szeretője voltál Reinitznek...” Egész nap így megy már szólunk is a házmesternek, hogy lakoltassa ki őket.

Niszelné most észrevesz bennünket, látja, hogy őket keressük, hirtelen egész megváltozik, az az energikus hisztérikus vonás lekerül az arcáról és most csupán aggodalom látszik rajta, hogy mit keresnek nála ezek az idegenek.

Egy perc múlva már bent ülünk a Niszelék szobájában. Három prieszből áll az egész berendezés és a szoba közepén egy asztal.

Nagy a meleg a fotográfáló masinának

Niszel Károly már régóta ismeri a kísértőmet és így én is sütkérezhetem a bizalmában. Niszel most elpanaszolja, hogy nagyon rosszul megy a dolga.

— Persze, hogy Reinitz az oka mindennek — mondja — ki gondolta volna, hogy nekem, mint gyorsfényképésznek kell megkeresni a kenyeremet. Nézze ott van a készülékem a sarokban, de abban a nagy melgben senki sincs az uccákon nem érdemes kámenni.

A felesége, aki égő szemekkel néz bennünket, két szót mond csak.

— Lusta disznó!

Niszel szemrehányólag legyint a felesége felé.

— Hát menj te ki ebben a hőségben... és már újra kirobbanással fenyeget egy családi perpatvar, amikor Niszel ránk való tekintettel, még egyet legyint a kezével, és tovább beszél.

— Reinitz megcsalt engem, pedig hogy bíztam benne... amikor Pesten tíz hónapig ültem, ő vette magához a gyermekemet és a feleségemet, úgy bíztam benne, mint a testvéremben, és mégis megcsalt. Megcsalt először Szatmáron, ahol tízezer lejt helyett csak ezer lejt adott és másodszer megcsalt Eleden, ahol hiába hagyott várni és el sem jött.

— Mi az ön nézete? — kérdezzük, lény-

leg bűnös Reinitz.

Furesán maga előtt mosolyog most Niszel.

Még lehet javítani is

— Tőlem kérdezi ezt hiszen jól tudja, hogy én voltam a koronatanu a Reinitz tárgyalásnál. Természetes, hogy bűnös Reinitz, de maga ismeri azt a régi zsidó mondást, hogy a száj mely ront, javíthat is, a Reinitz ügyét senki sem imeri...

— Szóval ön azt akarja mondani, hogy ha akarná...

Niszelné ideges hangon közbe szól.

— Igenis ha Károly akarná, akkor Reinitz nem ülne a börtönben, mert teljesen ő tőle függött Reinitz sorsa és ha nem csapott volna be bennünket és megadta volna az ötvenezer lejt, akkor minden máképen történt volna.

Niszel most esititőlag közbe szól:

— Na... na Róza... te már megint hebizonyítod, hogy asszony vagy, először is az nem volt ötvenezer lejt és másodsor pedig, én minden körülmények között egyformán vallottam volna.

Az asszony most hosszú és pillan-

tással végig néz rajtam. Ugy látszik igazat ad a férjének, egy idegen előtt mégsem lehet ilyen belső családi dolgokat feszegetni.

— Rosszul megy... kezdi újra Niszel... és semmi stabil dologba nem tudok addig belekezdni, amíg nincs elintézve teljesen a Reinitz-ügy.

— Hogy érti ezt Niszel ur? kérdezem hiszen Reinitz már végérvényesen el van ítélve, nem is egyszer, hanem kétszer.

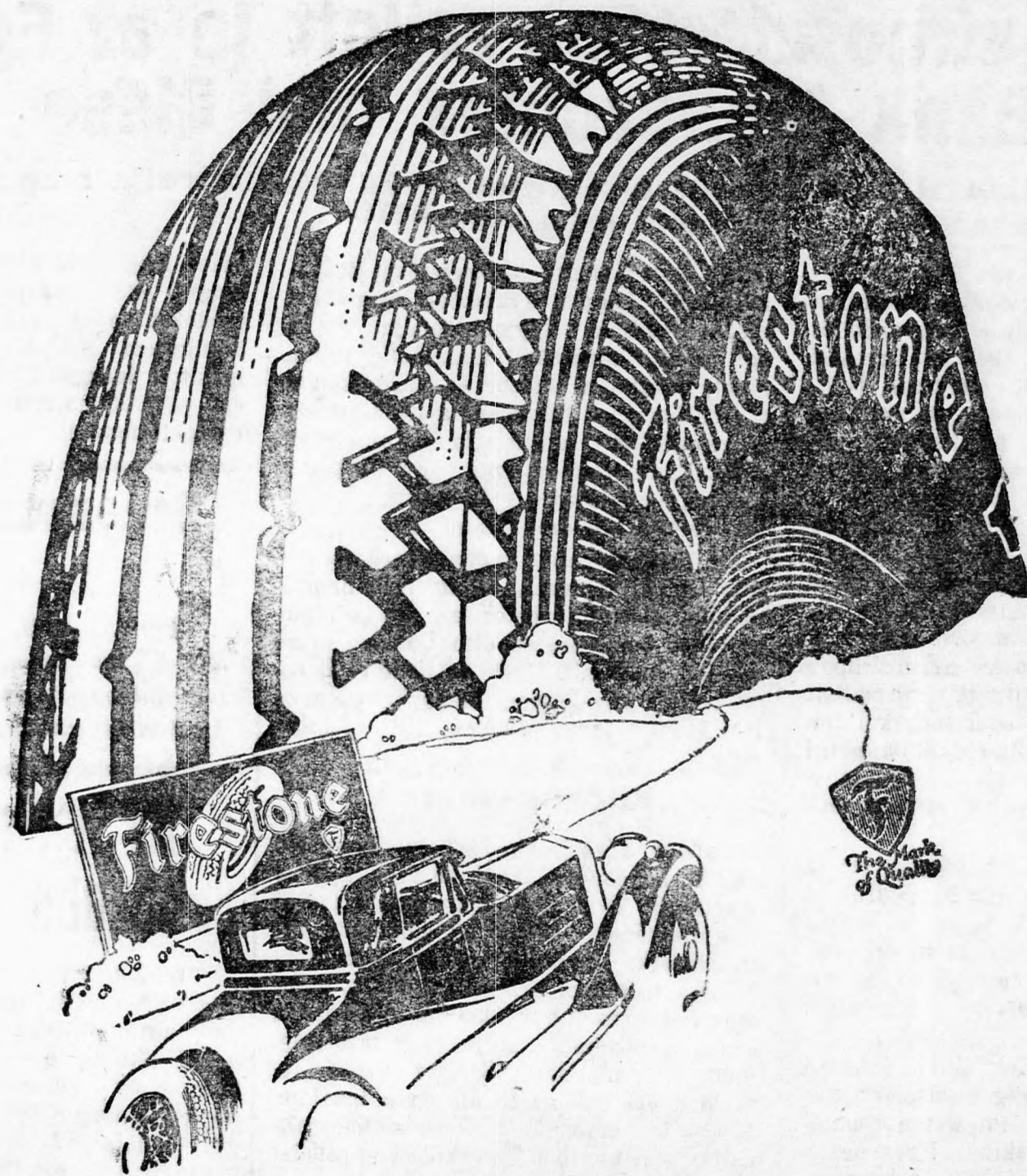
Reinitznak hosszú kezei vannak

Niszel fölényesen nevet és az asszony elkapja ezt a nevetést és hisztérikusan felkacag.

— Ezt maguk hiszik ugye Róza. Mit csinálók, ha egy szép napon Reinitz előáll és elkezd engem befektetni?

— Önt?

— Igen engem... mit gondol, hogy Reinitz belenyugodott abba, hogy élete fogytáig ott üljön? Minden nap ujjabb és ujjabb lehetőségeken gondolkodik, sorra veszi az összes ismerőseit és mit

Teljes győzelem!

Gyorsaság és biztonság tekintetében versenyeken az ellenállási próbákban, továbbá millió autó-utas napi használatában a gummiba

mártott **Firestone** kerekek új rekordokat állítottak fel. Nyolc

éven át nyerték meg a FIRESTONE gummival impregnált kerekek

közvetítésével az ötszáz mérföldes versenyeket. A világ autó-utasai biztonságos és gazdaságos utazást szereznek maguknak,

ép úgy, mint a vezetők, versenyutasok ha kocsiikat **Firestone**

gummival impregnált kerekkel szerelik fel. Ha FIRESTONE gum-

mival látja el magát, rendkívül sok hasznot ígérhet magának, min-

denekfelett olyan gyorsasági eredményeket, amelyeket röviddel

azelőtt még teljesen lehetetlennek tartottak. Ezek a kiváló gummik

azok, amelyekkel a vezető autógyárak szerelik fel kocsiikat.

Firestone

a legnagyobb kilométerszám-teljesítmény az ön pénzéért.

Az Uj Kelet zsidósági főszerkesztője Felelős szerkesztője Uj Kelet irodája

— Egy e adt két tu Kedden délu ön's szeren jer L. turv Haas gimnáziumával alkalmával jagvott szék Haas meg a jagvott szék próbált a bá lépett néhány tól rosszui dult ői és fé ner társa se is a mélybe lók tudomás lenségről: a tüzoltókat, a készenlétben közelebbi sz maszkákat h telt el Ekko renszétlenül már csak hi SCHWA

kos lett. E tette magá kilátójáról sön érkeze helte egy lemondáso Tarbut lea kívülobb, növendéke egy évig a fakultásán Sorbonneo Eredendőle nom lelke kának, a mát, amely magának. után meg Gyógyíthat sodott el hogy nem mák sokas tett, tragik próbált — ni ettől a hertől. A vosi ápoló adni az é aki utóbb gondolatát is, midőn meggyesze pillait. Ko volt — és kus végze Johanna delmának

— Lepecs kapuit, Kair dekrétuma delte a par évre való fe lament épül lepecsételté feltörni a p — Polgár regon elnök ből jelentik log, hogy t lórral száz róság fogia nyilvánossá

— A vér tos néhány pohár termé se, vizet in lik az orvo viz használá bélműködés a vért, meg által ni élete szertárakba tizletekben.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánág zsidóság naplapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkének utannyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Egy elhagyott szénbányába futott két turista. Karlsbadból jelentik: Kedden délután Karlsbad közelében külső szerencsétlenség történt. Dorschner L. torvényszéki irodafőnök és Haas gimnázista úr egy kirándulási alkalmával Karlsbad közelében egy elhagyott szénbányát találtak, amelyet fias meg akart tekinteni. Ezért az elhagyott szénbánya rossz létráján megpróbált a bányába leereszkedni, de alig lépett néhányat lefelé, a feltörő gázoktól rosszul lett és eszméletlenül szédült őt és félméter mélységbe. Dorschner társa segítségére akart sietni, de ő is a mélybe szédült. Mikor a kirándulók tudomást szereztek a szerencsétlenségről: azonnal segítségül hívták a tűzoltókat, akiknek azonban nem volt készenlétben gázmaszkjuk. Mire a legközelebbi szertárból megfelelő gázmaszkokat hozhattak három és félóra telt el. Ekkor szállhattak csak le a szerencsétlenül járt két turistaért, akiknek már csak hulláikat hozhatták elő.

SCHWARTZ JOHANNA. Öngyilkos lett. Egy óvatlan pillanatban leve tette magát a botanikuskeri viztorony kilitájáról. Az orvosi segítség már későn érkezett: Schwartz Johanna kilehelte egy vívódásokban, kétségekben s lemondásokban elgyötört lelkét. A Tarbut leánygimnáziumnak egyik legkiválóbb, legalaposabb felkészültségű növendéke volt. Orvosnő akart lenni, egy évig a kolozsvári egyetem orvosi fakultásának hallgatója volt, majd a Sorbonneon folytatta tanulmányait. Eredendően betegesen érzékeny, finom lelke azonban nem bírta a munkának, a tanulások azt hatalmas iramát, amelyet vágyai és tervei diktáltak magának. Párisból rövid küzdelem után megtörtén és járadékon tért haza. Gyógyíthatatlan melankólia hatámasodott el rajta. Arról panaszkodott, hogy nem bír megbirkózni a problémák sokaságával. Az egyensúlyát veszített, tragikus sorsú leány háromszor próbált — sikertelenül — megszabadulni ettől a számára elviselhetetlen teherrel. A szülői odaadás a gondos orvosi ápolás hába igyekeztek visszaadni az életnek Schwartz Johannát, aki utóbb már csak a halál megváltó gondolatának élt. A halált idézte akkor is, midőn a botanikus kert homokján megegyeszer, utójára felnyitotta szempillát. Komoly, sokatigéző tehetség volt — és mindössze 21 éves. A tragikus végzetű, fátumüldözött Schwartz Johanna halálát a város zsidó társadalmának osztatlan részvéte kísérte.

(K.)

Lepecsételték a kairói parlament kapuit. Kairóból jelentik: Fuad király dekrétuma értelmében, mellev elrendelte a parlament munkájának három évre való felfüggesztését, tegnap a parlament épületének valamennyi kapuját lepecsételték. Három évig nem fognak feltörni a pecséteteket.

Polgári bírság fogja tárgyalni Obregon elnök gyilkosának pörét. Mexikóból jelentik: Végleg elhatározott a dolg, hogy Obregon elnök gyilkosának Torral századosnak a pörét polgári bíróság fogja tárgyalni, még pedig teljes nyilvánosság előtt.

A vér ifjúsítása céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes «Ferenc József» keskenyvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bél működést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnövekedti az idegeket és ezáltal ni életet teremt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Málnási SICULIA győztes az összes hasonló gyógyvizek közt a leghatásosabb.

A köhögést, rekedtséget, torok-, gége-herut tüneteit enyhíti. A gyomor- és bél- és nyomás, gyökereken megszünteti. Epebántalmaknál kiváló. **Kapható mindenütt**

Központi elárúsítás: Oradea, Strada Saguna No 17.

Kipusztulnak a versáillei tó halai. Párisból jelentik: A versáille parkban a svájci tó vize annyira megromlott, hogy a halak kipusztultak belőle. Eddig ket tonna dögöt merítettek ki. A tavat XVI. Lajos óta nem takarították s így a hőség most eliszapította.

A bécsi dalosünnep a zsebtolvajok eldorádója. Bécsből jelentik: A bécsi dalosünnep a zsebtolvajok valóságos eldorádója lett, akik közül a rendőrségnek sikerült kilencet leirtóztatnia.

PENZ ZEKRENYEK
SZOLID, ELEGANS
OLCSÓ
4000 LEJTŐL KEZDVE
HEINRICH L. WEINTRAUB
CÉGNEI, BUCURESTI, CALEA
MOSILOR 80
KIVÁNTATRA INGYEN AR
JEGYZÉKET KÜLDÖK.
KERESKÉPVISELŐKET AZ ORSZÁG MINDEN VÁROSÁBAN

A Szibéria című film bemutatója a Grand-mozgóban. Ritka művészi esemény színhelye volt tegnap a Grand-mozgó zsufolásig megtelt, hatalmas nézőtere. A Szibéria című orosz filmet mutatták be, mely egyike az utóbbi évek legkevesebb kispolgári szentimen táizmussal megtűzdelte filmalkotásainak, sok verista erővel van megkomponálva s emellett a régi Oroszország életét meglehetősen realitással érzékelteti. Szereplői jó színészek, női főszereplője vonzó, sőt varázslatos nőgyéniség. Fokozta az előadás sikerét a 16 tagú kórákórus ének- és balalaika-számai. A társaság nőtagjának különösen csengő, meleg, szlávós zöngéjű, erotikus színezetű altja nagy tetszést aratott. A Grand-mozgó zsufolásig megtöltött nézőterén a közönség nemcsak a művészi teljesítményeket, hanem a jó levegőt is élvezte.

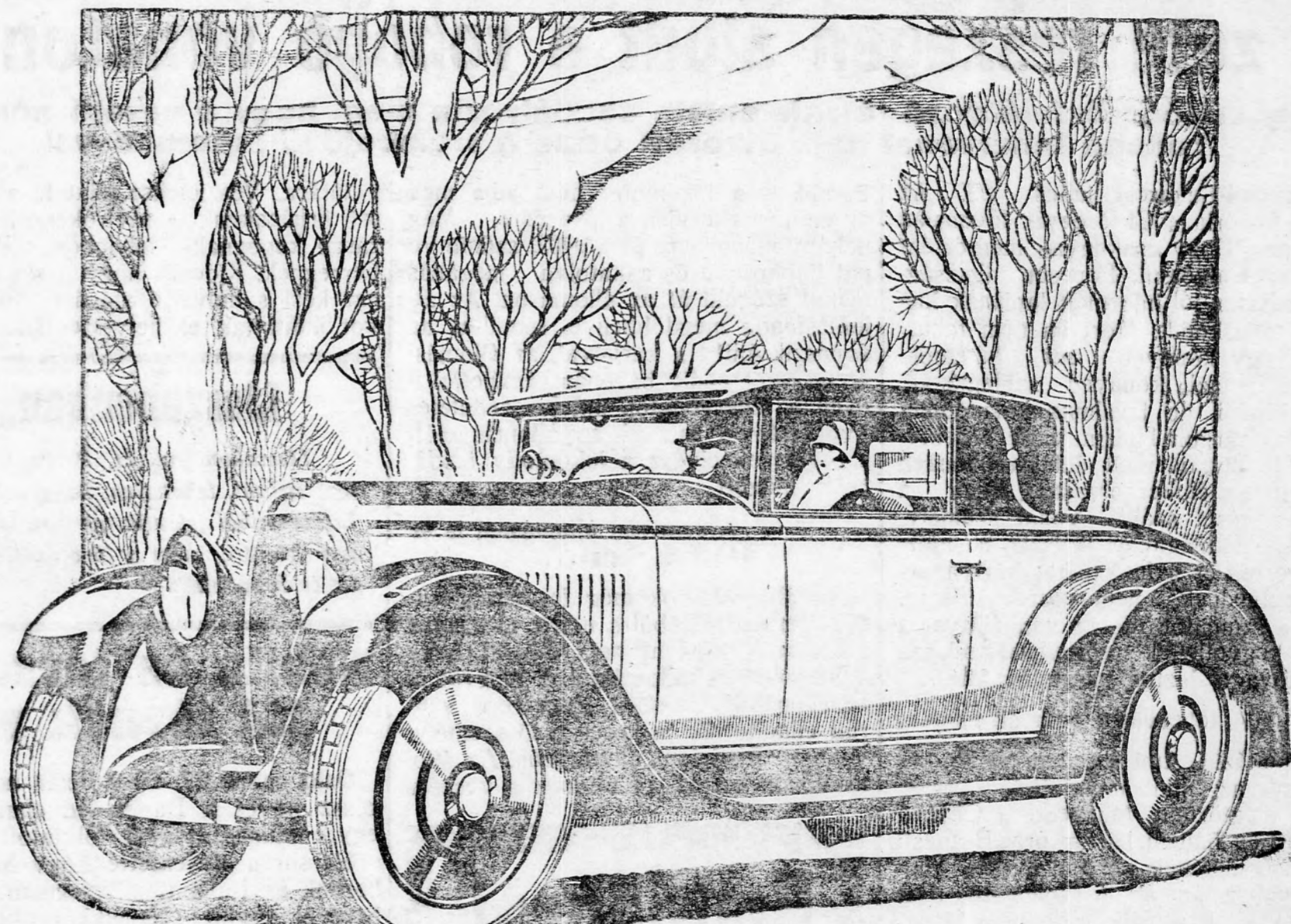
Egy pilóta megmentett egy turistát. Párisból jelentik: Thoret francia pilóta tegnapelőtt este, amint a Mont-Blanc felett repült, egy turistát pillan-

**Amióta megjött
eszem,
Indiai banánt
eszem!**

tott meg, aki zsebkendőjével vészjelket adott le. Thoret visszarepült eredeti indulási helyére és a gépre a következő szavakat festette fel: Ne mozduljatok, segítség jön! A pilóta erre ismét elrepült a hely felett, ahol a veszélyben lévő turistánót integetett. Egy óra múlva már meg is érkezett a helyre a mentőexpedíció, amely a turistánót és súlyosan megsebesült kísérőjét magával vitte.

Hirdessen az Uj Keletben

Hosszukás, zajtalan motor
Az utasokat kellemesen ringatja. Hotchkiss-féle szabadalmazott, kifogástalan indító-készülék, kormány és fékek, amelyek mellett pihen a vezető.
Óránként 120 km.-es tényleges sebesség.
A végletekig mérsékelt benzinfogyasztás; 11 liter 100 km.-ként. A Hotchkiss-automobilok kitinőségéről úgy győződhetik meg igazán, ha próbát tesz egy kocsinkkal.

Romániai vezérképviselet:

Auto-Sport

Jaques E. Bochory, Bucuresti, Calea Victoriei 57.

HOTCHKISS

... hogy melyik pillanatban
... net előrángattam
... De ha ön ártatlan... mondom
naivan.
... Ártatlan... hát azt hiszi, hogyha
egyszer Reinitz kiveti valakire a hálóját
akkor lehet menekülni, úgy szövi fo-
nogatja a terveket, hogy nagyon okos
ember legyen az, aki észreveszi ott a
hibát. Mi lesz, ha egy szép napon értem

... jönnek és... kell menni a tárgya-
lásra.
... Nem értem... mondom.
... Akár kiszabadul, akár nem
... Eh... nem érti, ellenem vall, ki-
tálal valamit, csak hogy megint tárgya-
lások legyenek, megint utazni kelljen
neki... Egy pillanatra elhallgat aztán

... kótsághozesetten rázza a fejét.
... Félek attól, — mondja — hogy
kiszabadul Reinitz és attól is félek, ha
nem szabadul ki. Ha kiszabadul, akkor
bosszút áll rajtunk, hogy ellene vallot-
tunk, ha meg nem szabadul ki, akkor
meg biztosan onnan a börtönből előkér-
szít valamit ellenünk... f. a.

... lé. A vészjelek nyomán a közbeszó-
lomások teljes személyzete akcióba lé-
pít. Fényjelek villannak a sinek fölött. A
Branesti állomást követő órház bakte-
re kocsis feladatra. Vállalkozói Fel-
ugrik a robogó tehervonat kocsijára. Pé-
tornázza magát a kocsi fekejére és
kuszni kezd a lokomotív fölött. Nemde
akárcsak izgalmas Harry Piel-filmel
figyelme.

A „Financial News“ szerint Románia a vasutak jövedelmét kötötte le a kölcsön fedezésére

(Bucuresti-Bukarest, július 21. Az Új Kelet tud.) Az ellenzéki lapok és a pártok tovább folytatják koncentrikus áradásaikat a kormány kölcsönegyező névé ellen. Bukarestben ma is erősen artja magát az a hír, hogy a Blaire csoport fizetési nehézségekkel küzd s így a kormány anugvis terhes és nem sok esélyt hozó megállapítása teljesen il-
uzórikus. A hivatalos Rador távirati roda most a londoni Financial News gy cikkét továbbítja, amely újabb tá-
polt ad az ellenzéknek a kormány kölcsönszerződése elleni támadásokra. A Financial News szerint a Románia-

nak adott kölcsönfelőleget a román ál-
lamvasutak bevételei fedezik. Hír szer-
int francia, amerikai és angol szakér-
tőket neveznek ki, akik felülvizsgál-
ják a román államvasutak ügyvitelét. A Románia-
nak nyújtandó kölcsön egy részét a román államvasutak beruháza-
sára kell fordítani.
Ha ez a hír igaz, úgy ez azt jelenti,
hogy a kormány e különben is súlyos
feltételű kölcsön fedezésére valóság-
gal zálogba csapta az államvasutakat
és eltűri, hogy a kölcsönt nyújtó pénz-
csoport ellenőrzést és felügyeletet gya-

koroljanak a CFR ügyvitelében. Ez a
hír annál nagyobb megdöbbenést kel-
tetett ellenzéki körökben, mert a kor-
mány, noha az ellenzék ennek szükség-
sét hangoztatta, hallani sem akar a Nép-
szövetség közvetítésével megkötendő
kölcsönről amit azzal indokolt, hogy Ro-
mânia presztizs kérdésből sem tűrheti
el a népszövetségi ellenőrzést. Most az
után kísült, hogy a kölcsönt folyosító
pénzcsoportok ellenőrzését kell majd a
kormányának elviselnie és nem fog sza-
don rendelkezhetni a vasutak bevéte-
lével.

Idegfeszítő pillanatok következnek.
Az önfeláldozó és hősiesség baktetnek
— mit Mühe und Not — sikerült a lo-
komotívig tornáztatnia magát. Átverek-
szti magát a pótkocsi szénhegyén s le-
ugrik a lokomotívba. A mozdonyveze-
tő és fűtő egymásnak dölve édesen
szenderegnek. A bakter leállítja a gőzt
és teljes erővel fékez. A tehervonat
lassít, majd hirtelen megtorpan. Három
méternyi távolságra a lokomotívtól,
amelyet ugyancsak az utolsó pillanat-
ban sikerült lestopolni, a nyílt vo-
nalon.

Ha a mozdonyvezető jubilál...
A bakter merénylőre gondol az első
pillanatban. De úgy a mozdonyvezető,
mint a fűtő egészségesen horkolnak s
néhány erőteljes köhögéssel aktus
után riadtan nyitják fel álmos szemei-
ket. Mi történt itt? Egyszerűen az,
hogy a mozdonyvezető és a fűtő me-
hetközben elszundítottak. A vonaton
azonban még mindig néma csend. Né-
ma csend a paklikocsiban és néma
csend a fekező fülkében. Rövidesen ki-
derül, hogy aludt az egész vonat sze-
mélyzete, aludt a trombitás és aludtak
a fékezők. Mind egy szál. Állítólag a
tehervonat elindulása előtt ünnepele-
tek a mozdonyvezető: Canacov Ja-
cob működésének tizéves jubileumát.
Nem is támadták meg őket banditák
tehát s nem is a hűhullám csukta le a jó-
tevő álomra szeméit.
Már csak annyit iktatunk ide, hogy
a vonatvezetőt Anton Popescunak hív-
ták és hogy a vizsgálat természetesen
megindult.

A mozdonyvezető és a vonat egész személyzete részegen aludt a robogó vonaton

Egy váltóór önfeláldozó lélekjelemléte akadályozta meg, hogy a vezető nélkül rohanó tehervonat nem ütközött össze a szembejövő lokomotívval

Bucuresti-Bukarest, július 22. Az előbbi történet a CFR egyik fővonalán történt meg. Hogy csakugyan megtörtént arról az Universul. Popescu igazságügyminiszter jól informált lapjának híradása tanuskodik. Mert ha nem tanuskodna, úgy könnyen azt hihetnők, hogy a fantázia könnyed szüleménye. A régi-módi, de izgalmas kalandor-
rényvek elsárgult lapjain, vagy érdeke-
zítő, de divatja mult detektívfilmekén
áthatóti az ember olvassmít, hogy a
Frténel hősét szállító vonat személy-
zete lefossa magát és elalszik, a mozd-
onyvezető és a fűtő dühös kártvarar-
iba mélyednek, nem veszik észre,
hogy a számafor filosra van állítva, a
vonat kegyetlen könyörtelenséggel szá-
zold tova a biztos pusztulás felé...

zeledik s a lokomotív nem adja meg
az előírtas fűtvielt a fékezésre. Még
néhány másodperc és a 9402. számú vo-
nat dühörögve és zakatolva megállás
nélkül száguld át az állomáson. Az ál-
lomásfőnök megdöbbenve, rémülten ha-
donászik állít-t a karjaival, az állomás-
személyzet pedig babonás rémülettel ii-
gyveli a tehervonatot, amely szédületes
gyorsasággal huz el az állomás előtt
s rövidesen elvész a lokomotív füstia-
nyok mögött.

adatára. Vészjeleket adat le a közbe-
eső órházaknak, a távirókészülékek lá-
zasan kopognak, telefonok idegesen
berregnek. Kiderül, hogy a személyvo-
nat kési s helyette magános lokomotí-
vot indítottak ott helyette Branesti fe-

A tehervonat nem áll meg...
Ez fantázia. Ami azonban alább kö-
vetkezik az, mint mondtunk, csak-
ugyan megtörtént. Mégpedig a CFR-en
július 4-én hajnali három óra, Branesti
állomásépületének perronján még bö-
giskolnak a lámpák. A szolgáltatás tiszt
még egyet nyitózik a kemény fana-
don, ahová lenvonta az éjjeli szolgálat
salva, aztán felkel. A 9402. számú te-
hervonat már percekkal azelőtt jelzett.
Csakugyan, a friss hajnali szél az ál-
omás elé sodorja a közeledő tehervo-
nat dühörögő zajaát. Az állomásfőnök
megadja az utolsó utasításokat a vál-
tókezelőnek, aztán kimegy a perronra,
ahová fordítja a beérkező vonatot.
A menetrend szerint a 9402. számú
tehervonat tíz perccel áll Branesti állo-
máson, hogy bevárja a szemközti ál-
lomásról érkező személyvonatot. Né-
hány pillanat és a tehervonat pacifik
lokomotívjának lámpásai feltűnnek a
ferronon. Az állomásfőnök csodálkoz-
va meglátja, a vonat teljes sebességgel kö-

Aszomszéd állomásnál is el-
indul a vonat...
Az állomásfőnök még fel sem ocu-
dott dermedtségéből s máris megszólal
az állomás jelzőbarangia. Jelenti, hogy
a szemközti állomásról a megvadult
tehervonattal szemben menetrend szer-
int elindították a keresztező személy-
vonatot. Riadalom, futkározás. Az állo-
másfőnök eszmél rá elsőnek a veszély

Lisszabonban megint forradalom van

Lisszabon, jul. 21. Portugáliában ugylátszik, egy-két hónap telik el forrada-
lom nélkül, lehetetlen, hogy a következő hónapban ne törjön ki újra egy, Mint
Lisszabonból jelentik ott újra forradalom tört ki. A mozgalmat ezuttal k-moly-
nak jelentik, mert a főváros körül állandó ágyúzás hallható és az ostromállapo-
tot is érendelték.

lítás több oldalról hangoztatták - hogy
Nobile dobjon le május 24-én egy zász-
lót az Északi Sarkon. Az sem igaz,
hogy maga rendelte volna el a vállalko-
zás végrehajtását. Ezek az állítások dő-
reségek.
Berlin, július 22. A Lokalenzeiger os-
lói távirata szerint a norvég kor-
mány úgy határozott, hogy nem csatla-
kozik Svédországnak ahhoz a követ-
léséhez, hogy az Italia expedíciójának
kivizsgálására nemzetközi bizottságot
kell alakítani. A norvég kormány a
nemzetközi vizsgálathoz csupán abban
az esetben járul hozzá, ha a vizsgálá-
tot maga a olasz kormány javasolja.

Nobile és társai Stockholmon keresztül térnek vissza Olaszországba

Oslo, július 22. Gróf Senni norvégiai
olasz követ a Dagbladet című lap
egyik munkatársával folytatott beszél-
getés során kijelentette, hogy Nobile tá-
bornok az Italia többi megmentett em-
berével együtt Narvikból Stockhol-
mon és Középeurópán keresztül fog
Olaszországba visszatérni. Arra a kér-
désre, vajon vizsgálatot fognak-e indí-
tani a vállalkozás ügyében, a követ
azt felelte, hogy ezt rem tudja, valószí-
nű azonban, hogy kimerítő jelentést kér-
nek Nobile tábornoktól. A tudósító meg-
kérdezte, vajon rendelkezik-e Olasz-
ország olyan bírósággal, amely ilyen
szerencsétlenségek ügyében illetékes
lenne. A követ a következőket vála-
szolta:
Nekünk nincs külön bíróságunk, ter-
mészeteszerű azonban, hogy vannak tör-
vényes rendelkezéseink mindenféle sze-
rencsétlenségre, tehát az olyan szeren-
csétlenségre is, amelyek légiutazás
közben fordulhatnak elő.

Oslo, július 21. A norvég hadügymi-
niszterium közli, hogy Norvégia nem
hívja vissza repülőit a Spitzbergákról,
mint ahogy azt Svédország tette. A re-
pülőknak megengedik, hogy kutatásai-
kat mindaddig folytassák, amíg csak
remélik, hogy fáradozásuk eredmény-
nyel jár.

A tudósító ezután felhívta a követ
figyelmét arra a körülményre, hogy
Mussolini miniszterelnököt kritikával
illették a Nobile-expedícióhoz való vi-
szonya miatt. A követ azt válaszolta,
hogy félreértésről van szó, mert az ex-
pedíció teljesen magánjellegű volt. A
vállalkozás Milano városától indult ki
és a szükséges tőkét gyűjtés útján te-
remtették elő. Mussolini sohasem adott
ilyen parancsot — ezt az alaptalan ál-

Stockholm, július 21. A mai minisz-
tertanács az Italia tragédiájával és fő-
képpen Malmgreen halálával foglalko-
zott. A minisztertanácsról hivatalos
közleményt nem adtak ki.
Az Uppland repülőgép ma reggel
visszatért Stockholmba. Egy svéd repü-
lőgép valószínűleg a Spitzbergákon ma-
rad, hogy résztvegyen Malmgreen holt-
testének felkutatásában.

Brilliánsai
legjobban
H. Fenyő
óra- és ékszer-üzletében szerzi be
Cluj, Piata Unirii 23.
Dus raktár a legmodernebb óra, ék-
szer és dísz tárgyakban, valamint
ezüst és bernardorfi alpacka-
ezüst evőeszköz nagy választék.
Szolid kiszolgálásért a cég
regi jó hírneve teljes ga-
ranciat nyújt.

Adler varrógépek
újából beszerezhetők a főképviselet útján
„OROLOGIU” Bukarest I., Str. Carol 60

Hét, 1928

Szer
Karlsbadi
Karlsbadi
Karlsbadi
6 személyes
szerviz
Fisch

— Egy meg-
két járkelet.
válható baleset
kolozsvári Sé-
szekerével a
dott be Sétatér
jedt egy auto-
dett. A kocsi
tekat, amely F
szár feleségét
kolozsvári ass
könnyebb séri
sülteknek a m
elsősegélyt.

— Costes n
tes francia piló
lő motorjával
műlésére. Való
tol. Gépe vörö
van ráfestve.

— Lezuhant
gép és két uta-
gából jelentik: A
cseli katonai r
gyakorlaton eg
hant. A kormány
gál felnyársalt
felismerhetetlen
A szerencsétlen
lométernyre me-
tőernyőt, ami a
pülőgép utasai
ki akart ugrani
megtörtént.

Ama
fény
kép
Fényképezési
BE
papíráruházna
szere

Kérje
mindenü

BOS

SZÉKHELYE:
BUCUREȘTI
STR. R. POINCARÉ
(volt ACADEMIEI)
8-10
TELEFON: 17/47
Sürgőnycim:
„ASICONCORD“
BUCUREȘTI

CONCORDIA

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG KÜZLEMÉNYEI

SZÉKHELYE:
BUCUREȘTI
STR. R. POINCARÉ
(volt ACADEMIEI)
8-10
TELEFON: 17/47
Sürgőnycim:
„ASICONCORD“
BUCUREȘTI

Együttműködés és kölcsönösség

Az az általános érdeklődés, amelyet az utóbbi időben a kölcsönös biztosítások elvének gyors fejlődése kiváltott, újból szőnyegre hozott egy problémát, amely évszázadokon keresztül foglalkoztatta és foglalkoztatja az emberiséget. Ez a probléma az együttműködés problémája, amellyel kapcsolatban minduntalan felmerül a kérdés, hogy miért nem fejlődött ki nálunk az együttműködés is olyan gyorsan és olyan mértékben, mint a kölcsönösség és mi ennek az oka?

Természetesen a Concordia információs oldalán, a rendelkezésünkre álló szűk keretek között nem áll módunkban érdeméhez mérten tárgyalni ezt a hatalmas problémát. Így néhány megjegyzésre fogunk szorítkozni, amelyeknek megvilágítását a Concordia által bevezetett rendszer lehetővé teszi. Mindenekelőtt válaszolni akarunk a kérdésre: Hogyan futotta be a kölcsönösség elve az utat, amely a mai nagy sikerhez vezetett. Egyszerűen azért, mert a modern kor elemi következményeit elégitette ki és a megfelelő uton indult el. Az utóbbi évek szociális megrázkódtatásai után a gazdasági válság után, amely az egész emberiséget sújtotta, parancsoló módon szükségessé vált a kölcsönös segítség és a testvériesülés az egyazon csapás alatt szenvedők között.

És mindannyian megértettük, hogy mily üdvös lehet ez a testvériesülés és sokan, nagyon sokan élvezték hasznát. „Valamennyien egyvált és egy valannenyiért”. Ez volt a jelszava mindazoknak, akik megértették a kölcsönös segítség szükségességét.

Magától értetődik hogy az általánosítás nem lehet tökéletes. Voltak és vannak lelkiismeretlen emberek, akik visszaélve a jóhiszeműséggel és kihasználva a körülményeket, olyan cselekedeteket követtek el, amelyek belettköznek a büntetőtörvénykönyv paragrafusába. De a buzából is kihull a konoklv és ami kelt, szépen és erőteljesen nő a magasba.

Az együttműködés, valamint a kölcsönösség kezdetei a mult kódébe vesznek. A századok folyamán számtalan együttműködési kísérlet történt több, kevesebb sikerrel, amelyek mindmáig folytatódtak és ravogó eredményre vezettek, különösen az északi országokban. (Hollandia, Dánia, Svédország, Norvégia). Ezekben az országokban az együttműködés hihetetlen fejlődést vett, úgy, hogy az eszmét csaknem minden téren alkalmazták nagyszerű eredményekkel. Ugyanezt mondhatjuk el a kölcsönösségről is.

Az ok a dolgok pontosabb megértése, a sokkal fejlettebb előrelátó szellem. És az eredményeket bárki megállapíthatja.

Nálunk az együttműködés különböző okok miatt még nem érte el a megillető fejlődést. A rendelkezésünkre álló kevés hely miatt nem áll módunkban ezeket az okokat kifejteni s ezért fenntartjuk magunknak a jogot, hogy legközelebb visszatérünk még erre a tárgyra.

Egy szociális intézmény.

A Concordia Társaság mai működése és a jövőbeni kilátások

A kölcsönös biztosítások módszerére alapozott Concordia társaság a legszegényebb embernek is lehetővé teszi, hogy rövid időn belül 100.000 Lei birtokába jusson, ami a mai viszonyok között rendkívül sokat jelent. Sok és kemény munka kellett ahhoz, hogy ez a társaság behatoljon a népesség minden rétegébe, amelyeket meggyőzött arról, hogy érdekei becsületesen és pontosan vannak képviselve. Sok már reménytelen otthon jutott ez uton szép anyagi alaphoz, sok házasság lett már megalapozva a társaságtól kapott összegekkel.

A Dorohoi megvében szerzett megfigyeléseim szerint a lakosság rendkívüli érdeklődéssel viseltetik a Concordia társasággal szemben.

Sokan kötötték biztosítást a társaságnál próbaképpen. Mint minden becsületes munkánál itt is akadnak rágalmozók. Már-már úgy látszott, hogy a rágalmozók munkája sikerre vezet, de a becsületesen végrehajtott műveletek, a kötelezettségek pontos teljesítése alapos cáfolat volt a rosszhiszeműeknek. Így egyre terjedt a bizalom a biztosítottak között a társasággal szemben és most már egyre jönnek az új csatlakozók.

A nagyon kis összegű befizetési részletek mindenkinek lehetővé teszik, hogy ilyen biztosítást kössön. A társaság szervezete, úgy a központban, mint az egész országban, nagyon megkönnyíti a

befizetések és a különböző formások teljesítését. Egy biztosított sem maradt még, — kivéve persze azokat, akik nem teljesítik elég szerény kötelezettségeiket — a társaság által kiízetetlenül és a vezetőik még mindig azon igyekeznek, hogy további könnyítésekkel a közönség minden óhaját teljesítsék.

Ezen megállapítások után, — úgy hiszem — joggal állíthatom, hogy a Concordia társaság vezetőinek kezdeményezése nagyszerű dolog volt és kifejezhetem nekik a biztosítottak elismerését, akiknek sikere egyre nagyobb tömegeket vesz rá, hogy ők is biztosítsák magukat ennél a társaságnál.

I. Mures, ügyvéd-újságíró.

Egy jótanács

mindazoknak, akik jelentéktelen havi hozzájárulással, néhány éven belül szép vagyont akarnak szereznii. Ezt a legjobban úgy érik el, ha a „Concordia” népies biztosító sz ályánál biztosítanak.

Ezenkívül a biztosítottak, ha kötvényszámukat ki-sorsolják, már az első havi részlet megfizetése után is megkaphatják az egész összeget, 3 év mulva pedig kérhetik a kötvény visszavásárlását vagy kölcsönt kaphatnak rá, amelyért csak 2%-al magasabb kamatot fizetnek, mint a Banca Națională-nál.

Mindez tehát olyan előnyt jelent, amely minden-tekintetben kielégítőnek és elsőrangúnak mondható. A „Concordia” biztosítottjának mindig az előnyök és be-neficiumok maximumát adja.

Elsősorban a szülőknek tanácsoljuk, hogyha gyermekeiknek jó hozományt akarnak biztosítani, azokat a „Concordia”-nál biztosítsák, mivel ez a társaság a leg-jobb és leelőnyösebb biztosítási lehetőségeket nyújtja.

Egy vizsgálóbíró levele.

Tekintetes

CONCORDIA BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

București

Szükségesnek tartom kifejezni Önöknek leg-melegebb köszönetemet azért a pontos lelkiismeret-szerűségért, amellyel intézték a 7702 és 7703 számú kötvények kifizetését, amelyekkel én és feleségem voltunk biztosítva.

Kívánok Önöknek minél nagyobb további si-kereket.

Const. Ioachim,

a cämpulung (Bucovina) ügyészség vizsgálóbírója

Az információért folyamodókhöz.

A Concordia társaság bevezette az információs ivék rendszerét.

Hogy a Concordia társaság a közönség legszé-lesebb körében is eleget tehessen azoknak, akik fel-világosításokért fordulnak a társasághoz, közli az érdekeltekkel, hogy május 20-tól kezdve bevezette a társaság az információs ivék rendszerét a nyugati nagy iveterek mintájára.

Ezért felkérjük azokat, akik bármely néven ne-vezendő felvilágosítást óhajtanak kapni a társaság működését illetőleg, kéréseiket csakis az informá-ció iveken fogalmazzák meg, amelyek a társaság összes képviselőinél és ügynőkségeinél beszerez-hetők.

Az ivék kitöltése a nyomtatványokon közölt utasítások szerint történik és feltétlenül megjelö-lendő a biztosítási kötvény száma, amelyre az informá-ció vonatkozik, mert egy információs iven csak egy biztosítási kötvényről lehet érdeklődni.

A kitöltött iv borítékban küldendő a társasá-ghoz, míg az ivnek dátummal ellátott szelvénye meg-örzendő a beküldő által, akinek az esetben, ha a kérése nem teljesített a kívánt idő alatt, a szel-vény utasításaitól kell alkalmazkodnia.

Kimutatás a július 12-ig történt kifizetésekről

Szám	Név	Lakhely	Összeg
Előbbi kifizetések lei 128,300,000.—			
6624	Ion D. Oloieru	Ploiești	100,000.—
6666	Avram Ascher Meier	Ploiești	100,000.—
7265	Ioan C. Mihalcea	Ploiești	100,000.—
8201	Măriara Bernstein	Ploiești	100,000.—
6084	Ioana Ciobanu	Ploiești	100,000.—
7489	Rebeca Hedrop	Bacău	100,000.—
7492	Rebeca Hedrop	Bacău	100,000.—
7958	Iancu Abramovici	Bacău	100,000.—
7904	Gheorghe Jolescu	Bacău	100,000.—
7614	Rachmil Steinbo	Bacău	100,000.—
7490	Debora Reittman	Bacău	100,000.—
7491	Debora Rittmann	Bacău	100,000.—
7367	Surica Rosen	Bacău	100,000.—
8230	Frida Becu Schwartz	Bacău	100,000.—
7281	Han Perla Itic	Bacău	100,000.—
8110	Leon Marcusohn	Bacău	100,000.—
7910	Lupu Wolf	Bacău	100,000.—
8125	Isser S. Marcu	Bacău	100,000.—
7943	Moritz Brull	Bacău	100,000.—
7811	Bercu Iuster	Bacău	100,000.—

7918	Bercu Iuster	Bacău	100,000.—
7929	Bercu Iuster	Bacău	100,000.—
7930	Bercu Iuster	Bacău	100,000.—
7927	Bercu Iuster	Bacău	100,000.—
7679	Iancu Abramovici	Bacău	100,000.—
8211	Pincu Schor S. Simon	Bacău	100,000.—
7907	Ioli Bercovici & Weisman	Bacău	100,000.—
7952	Naftuli Feigenbaum	Bacău	100,000.—
7824	Iancu Abramovici	Bacău	100,000.—
7911	Pascal Lazarovici	Bacău	100,000.—
7947	Avram Tiperman	Bacău	100,000.—
8329	Avram Tiperman	Bacău	100,000.—
7946	Herman Tiperman	Bacău	100,000.—
7775	Herman Tiperman	Bacău	100,000.—
8328	Avram Tiperman	Bacău	100,000.—
7774	Avram Tiperman	Bacău	100,000.—
7995	Avram Tiperman	Bacău	100,000.—
6590	Avram Barcu	Hușu	100,000.—
7665	Clara Golesteanu	Bacău	100,000.—
7099	Leon Gross	Bacău	100,000.—
8000	Leon Gross	Bacău	100,000.—
7306	Hers Leib Sin Sloim	Fălcieni	100,000.—
7961	Iancu Ific Moise Beer	Fălcieni	100,000.—
7243	Soc Bradul	Bacău	100,000.—
6862	Grunberg Moise	Galati	100,000.—
7551	Ghersin Pinker	Galati	100,000.—
7892	Nathan Brauman	Galati	100,000.—
6261	Fany Finkelstein	Galati	100,000.—
8150	Rubin Engelberg	Bacău	100,000.—
8138	Rubin Engelberg	Bacău	100,000.—
7638	Banca Oituzul	Bacău	100,000.—
7660	Ioan Tabarca	Bacău	100,000.—
8044	Gheorghe Catalincea	Lugoj	100,000.—
7256	Doila Putta Ioan	Lugoj	100,000.—
7871	Samuel Iosef	Lugoj	100,000.—
7542	Strul Katz	Bacău	100,000.—
7621	Strul Katz	Bacău	100,000.—
8237	Constantin Frunzei	Bacău	100,000.—
8238	Constantin Frunzei	Bacău	100,000.—
6703	Avram Iacobovici	Vaslui	100,000.—
7445	Ione Rudich	Piatra-N.	100,000.—
7446	Ione Rudich	Piatra-N.	100,000.—
6567	Lessner Herman	Cernăuți	100,000.—
8468	Leon Rosenberg	Bacău	100,000.—
8714	Leon Rosenberg	Bacău	100,000.—
8713	Leon Rosenberg	Bacău	100,000.—
8467	Leon Rosenberg	Bacău	100,000.—
8255	Moise Herscovici	Lespezi	100,000.—
8254	Moise Herscovici	Lespezi	100,000.—
6933	Moscovici Smil	Lespezi	100,000.—
6709	Ghidale sin Aron	Lespezi	100,000.—
7617	Iancu Keila	Moinești	100,000.—
7938	Nahman Rosmaria	Roman	100,000.—
7937	Nahman Rosmarin	Roman	100,000.—
8083	Irimia Dumitriu	R. Sărat	100,000.—
903	Ana Sărbu	București	100,000.—
6082	Lazar Camil	Ploiești	100,000.—
8121	User Haim zis Ancel Bornstein	Bacău	100,000.—
8122	Idem	Ploiești	100,000.—
8048	Eti Apperman	Galati	100,000.—

Osszesen: 136,300,000.—

Azaz százharminchatmillióháromszázezer lei

HIREK

Több tisztességtelen ügynök, a könnyű meg-gazdagodás céljából, a biztosítottak félrevezetésére különböző fantasztikus híreket terjeszt a »Con-cordia» biztosító társaságról így akarja a kötvények értékét kisebbiteni, hogy azután átcedálás után ne-veltsége árért jusson a kötvények birtokába.

Felhívjuk nagyszámu biztosítottjaink figyelmét erre a tényre azzal a tanáccsal, hogy ne hagyják magukat félrevezettetni ezen egvénektől.

Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a »Concordia» biztosító társaság képviselői, és akvi-zitőrjei nincsenek másra feljogosítva, csak amire a kívánatra felmutatandó megbízólevélük kiterjed. Éspedig:

Biztosításokat köthetnek az ajánlatok alapján, beinkasszálhatnak előlegeket, amelyet egy e célra szolgáló speciális könyvből kiszakított nyugtával igazolnak, egyéb összegeket pedig csak a kötvé-nyek és a társaság vezérigazgatósága által kibo-csátott nyugta alapján nyugtathatnak.

A »Concordia» biztosító társaság, minthogy az általános biztosítási szabályzattól eltérőleg azt az előnyt nyújtja a biztosítottak, hogy ama hat hónap alatt, míg a kötvény érvényben van, megházasod-hatnak, ingyenes mellékleteket bocsát ki a kötvé-nyvekhez e célra.

A társaság vezérigazgatósága felszólítja a biz-tosítottakat, hogy jelentsék ama képviselőknél, vagy ügynököknek nevét kik különböző ürügyek alatt eme ingyenes mellékletekért díjat szednek be, hogy az igazgatóság el tudjon járni velük szemben.

Tudomására hozzuk a Concordia üzletfeleinek, hogy a fizetési felhívásoknak az alábbi kerületi székhelyeken lehet eleget tenni:

Bukaresti kerület: Bulevardul Domnitei No. 7. II. emelet.
Ploesti kerület: Ing. I. Goldstein Str Legumelor 11
Bacau kerület: N. Lupu és J. Goldstein Str. Ba-cau Piatra.

Budapest, júl. gazdasági körök nagyobb érdeklő. Cyrill és Józsa, amely a híres C. kokért folyt, am vezni Középeuró dékeinek. A per retes, az volt, ho mondta ki Józsa a Coburg-erdők azonban a csehs cegnek közel sz rugó vagyotválts tozása miatt le tulajdonba vette. igazgatósága el horribilis nagysá hagyja kihaszna fogják egyrészt a lők egy részét k pedig, hogy inte gezhessenek ezen A földmivelésü tőleg az állami központi igazgató

A keresk gyáros ke

A keresk

Az Egyesült A jelent meg egy st tatja, hogy a szén mékek és a gyűlti közvetítő keresked nak 5 százalékat relési cikkeken cipőknel a közvető százalék hasznot. Államokban csak a termelők a has meg tudják szerez ebben az iparban zaleket tudnak ma

Az Egyesült A lokra 1284 millió Egyesült Államok hátszáz ezer ember

Ebből a nagy maguknak 600 m le Európában a dők száma nagy v lönösen a nagy v meg a kereskedők például a kereske óta átlagban 42 kedett. Bécsben s

„PR

Mindössze 185 va vehet és gyönyö C. T A beiratkozások a A lány é A tábori hivatalos Kér

Közgazdaság

A legnagyobb favállalatok harcolnak a hatalmas Coburg birtokok kitermeléséért

Budapest, júl. 21. Közép-európai közgazdasági körökben hosszú ideig a legnagyobb érdeklődéssel viseltettek Coburg Cyril és József hercegek póré iránt, amely a híres Gömörvidéki erdőbirtokokért folyt, amelyeket bátran lehet nevezni Közép-európa legnagyobb erdővidékeinek. A per eredménye, mint ismeretes, az volt, hogy a bíróság ítéletben mondta ki József herceg tulajdonjogát a Coburg-erdőkre. Ezeket az erdőket azonban a csehszlovák kormány a hercegnek közel száz millió csehekronára rugó vagyonváltás és adóhátralék tartozása miatt lefoglalta, illetve állami tulajdonba vette. Az állami uradalmak igazgatósága elhatározta, hogy ezt a horribilis nagyságú erdőterületet nem hagyja kihasználatlanul és parcellázni fogja egyrészt azért, hogy a földigénylők egy részét kielégíthessék, másrészt pedig, hogy intenzív fakitermelést végzhessenek ezen az erdőbirtokon.

A földművelésügyi minisztérium, illetőleg az állami birtokok és uradalmak központi igazgatósága versenypályáza-

tot irt ki az erdőbirtokok bérbeadására vonatkozólag. A belföldi és külföldi fakitermelő vállalatok a versenypályázat iránt a legnagyobb érdeklődést tanúsítják. Szakkörök becslése szerint az erdőterület évi hozadéka racionális kihasználás mellett puhafában körülbelül 250.000-300.000 köbméterre tehető, keményfában pedig körülbelül 100.000 köbméterre. Az erdőbirtokok közelében a legmodernebbül berendezett fűrészmalomok és fakitermelőberendezések állnak a leendőkihasználás céljaira. Pályáznak már eddig is az üzletre az I. Körner A.-G. Prágában, amely mögött a csehszlovák Union Bank áll tőkeerejével és érdekeltiségeivel. A Körner cégnek valamiképpen joga is van a birtokra, amennyiben egy ideig ő tartotta üzemben a Coburg-birtokok fűrészmalomait. Számításba jön még Csehszlovákiából Telhod A.-G., amely mögött a Legio Banka áll. Külföldről különösen a londoni The Timber Ltd. érdeklődik az erdők iránt.

A kereskedő vagy a gyáros keres-e többet?

A kereskedelem fejlődése

Az Egyesült Államokban a napokban jelent meg egy statisztika, amely kimutatja, hogy a szén, az épületfa, a tejtermékek és a gyümölcs árusításánál a közvetítő kereskedelem a teljes haszonnak 5 százalékát kapja. Villanyfelszerelési cikkekben drogéria árukban és cipőknel a közvetítő kereskedelem 43,3 százalék hasznot szerez. Az Egyesült Államokban csak az autó ipar az, ahol a termelők a haszon legnagyobb részét meg tudják szerezni, mert a kereskedők ebben az iparban mindössze csak 27 százalékot tudnak maguknak biztosítani.

Az Egyesült Államokban reklám célokra 1284 millió dollárt adnak. Az Egyesült Államokban csak reklámmal hatszáz ezer ember foglalkozik.

Ebből a nagy összegből az újságok maguknak 600 millió dollárt foglalnak le. Európában a háború után a kereskedők száma nagy növekedést mutat. Különösen a nagy városokban növekedett meg a kereskedők száma. Budapesten például a kereskedők száma a háború óta átlagban 42-52 százalékkal növekedett. Bécsben szintén ötven százalé-

kal emelkedett a kereskedők száma. Igy Poroszországban még 1891-ben tízezer lakosra 97 kereskedelemmel foglalkozó ember jutott, addig 1926-ban minden tízezer porosra 420 kereskedelemmel foglalkozó egyén jut.

A kereskedők számának ez az elszaporodása egynehány államban már maga után Olaszországban azoknak, akik kereskedelmi engedélyt akarnak kapni, magas kauciót kell lefizetniük. Spanyolországban minden kereskedő köteles árjegyzéket kifüggesztetni és a nagykereskedőnek minden héten hiteles bizonylatot kell kimutatni az áruraktárról. A spanyol távíró hivatal például nem továbbít olyan táviratokat, amelyek valamilyen áruküldeménynek a visszatartásáról intézkedik. A háború óta nagy előrehaladás tapasztalható a fogyasztási szövetkezetek terén is.

Svájceban megszűnt a munkanélküliség. Svájc gazdasági helyzete ez évben igen kedvező. Az olasz és francia stabilizáció következtében megszűnt az exportkonkurrencia és Svájc újra visszanyerte exportpiacait, amelyet az olasz és francia infláció alatt elveszített. Az év első öt hónapjában hatvankétfélmillió frankkal emelkedett a svájci export, ami

cca. tíz százalékos fejlődésnek felel meg. A vezető iparágak helyzete kitünő és a munkanélküliség ugyszólván teljesen megszűnt. Az egész országban 6410 munkanélküli van, ami praktikusán a munkanélküliség megszűnését jelenti. Igen sok iparágban munkásiány van és átmenetileg huszezer külföldi munkást foglalkoztat a svájci ipar. A kilátások szintén kedvezőek. A tengerentúli export ez évben szintén fejlődésnek indult és a Németországba irányuló kiviteli forgalom husz százalékkal emelkedett. A kedvező konjunktúra következtében a belföldi fogyasztás is állandóan emelkedik, ami az ipar további fejlődését biztosítja.

Lengyelország betiltja a buzaimportot. A lengyel kormány legújabb határozata alapján a buzaimportot teljesen betiltják. A rendelet rövidesen a hivatalos lapban is megjelenik. Ugyancsak ez év szeptember 30-ig meghosszabbították a liszt beviteli tilalmát is. A buza és a liszt kiviteli vámját melyet 1927 november 23-án pénzügyminiszeri rendelettel léptettek életbe, ez év szeptember 30-ig szintén érvényben tartják, úgyhogy a gabonáarak változatlanok maradhatnak.

Válságban a német gyapotipar. Berlinből jelentik: A gyapotipar helyzeténapról-napra válságosabbá válik. A legtöbb üzem kényszerülve volt a munkaidőt heti három napra redukálni. A krízis oka főként abban keresendő, hogy az utóbbi hetekben a külföldi verseny erősen szorította az árakat. Anglia, Csehszlovákia, Franciaország és Itália rendkívül olcsón exportált a német piacra gyapotfonalat. Az ipar helyzetének fennállása érdekében a kormány ankétet hívott egybe.

Megnyit

BLANARIA VIENEZA
Bécsi Szőrméáruház

Andrei Fărcaș
Cluj, Piața
Unirii 33. sz.

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap 6 órákor: *Akácfaórák*. (Operette ujdonság. Olcsó mozi-helyárakkal. 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 372.)

Vasárnap este háromnegyed 9 órákor: *Tul a nagy krivánon*. Lengyel Irén bucsuföllepésével. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 373.)

Hétfő: *A Noszty fiu esete Tóth Marival*. (Olcsó mozi-helyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 374.)

Kedd: *Mesék az írógépről*. (Operette ujdonság. Neményi Lili vendégjátékával. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 375.)

Szerda: *Párisi kirakat*. (Francia operette ujdonság. Neményi Lili vendégjátékával. Sorozatszám: 376.)

Csütörtök: *Fügefalevél*. (Operette repriz. Neményi Lili vendégjátékával. Kur Magda föllepésével. Szám: 377.)

Péntek: *Csattan a csók*. (Párisi operette ujdonság. Neményi Lili bucsuföllepésével. Sorozatszám: 378.)

Szombat: *Tyukketrec*. (Csak felnőtteknek! Párisi bohózat-repriz. Kezdeté 10 órákor. Mozi helyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 379.)

A színházi ireda hírei:

Neményi Lili vendégjátéka. A jövő héten négy estét a kolozsvári Magyar Színház dedelgetve szeretett volt primadonájára. Neményi Lili lép fel vendégként. Neményi Lili szeptembertől már a budapesti Magyar Színház szerződött tagja s így mostani föllepése hosszú időt szülő bucsut jelentenek. Neményi Lili négy ragyogó szerepben fog fellépni. Kedden este a *Mesék az írógépről* című operette ujdonságban, amelyet Szegeden 40 estét át játszott, de itt Kolozsváron még nem láttunk tőle. — Szerdán este a *Párisi kirakat* című francia operettbe lép fel, csütörtökön este pedig a *Fügefalevél* reprizében. Pénteken este bucsuzik. Neményi Lili olyan szerepben, amelyet szintén nem játszott még Kolozsváron. A *Csattan a csók* című párisi operette ujdonságban. Mind a négy előadást rendes helyárakkal tartják meg s már mind a négy előadásra árusítja a pénztár a jegyeket.

Hétfőn este: Noszty fiu esete Tóth Marival, mozi helyárakkal. A jövő hét első estét, hétfőn a legnépszerűbb magyar ujdonság, a *Noszty fiu esete Tóth Marival* körül színe igen olcsó, ugynevezett mozi helyárakkal.

Lengyel Irén bucsu-estéje. Vasárnap két előadás lesz a Magyar Színházban. 6 órákor az *Akácfaórák*-ot adják igen olcsó, mozi helyárakkal, este háromnegyed 9 órákor pedig a *Tul a nagy Krivánon* című operette előadásának keretében bucsuzik Lengyel Irén a kolozsvári közönségtől.

Tyukketrec reprize este 9 órákor, mozi helyárakkal. A jövő hét végén igen érdekes repriz lesz a színházban: Tristan Bernard ragyogóan ötletes, de párisian szókimondó *Tyukketrec*-ét fogják fölleveníteni szomban este 9 órákor. A merész párisi bohózat előadását csak felnőttek nézhetik végig. Párhuzan olcsó helyárak: 5 személyes páholy 150 lej; 50 lej a legelső sorban egy földszinti szőlyve. Jegyről erre az estére tanácsos előre gondoskodni.

A CLUJ

TACAMUL

ezüsttárgyárban készült minden darab
évszázados és dísz tárgy ezen

gyárjellel vagy elátva.

300-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők. Vizonteladónak.

"TACAMUL"
Ezüsttárgyár, Cluj,
Strada N. Iorga 11/A
Telefon 4-82. Szigetnyom: "Tacamul"

Csak a kávédaráló véd jegű csoma 150 gombor.

van Valódi Franck

Ez a legfinomabb és utólréhefetlen kiadóságánál fogva a legfakarekósbabb kávépótlék.

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR
BUCUREȘTI - BRAȘOV.

Panama tisztítás Gibrardi tisztítás

"IDEAL"

nők, lapuzem, Cluj, Regele Ferdinand 8.
Műlyen leszállított órák
Banco- és Panama-modellék
Férfi és női kalapok formálása, alakítása
a legújabb divat szerint 24 óra alatt
gyártásban

"PRIETENII MAREI"
(A tenger barátai.) — Turisztikai hivatal

Nyári tábor a tengerparton
TECHIRGHIOI - EFORIE-nál

Nyitva a folyó éven július 1-től szeptember 1-ig.
A második turnusra, amely augusztus 1-től 30-ig tart, a beiratkozások megkezdődtek és folytak július 25-ig. Modernül, kifűnően felszerelve 21 rendelkezésre minden kül-és belföldi érdeklődőnek.

Tengeri fürdő. Iszapfürdő. Speciális fürdők.
Tiszta és ragálymentes medencék.
"Canadian" típusú sátrak duplafedélvel, 2 illedőleg négy szeméyre, elektromos világítással és minden elképzelhető komforttal ellátva.
Teljesen újjászervezett konyha. Kitűnő szakács. Elsőrangú ételek naponta ötöszi étkezéssel.
Ívóvíz. Büffé. Bazár. Állandó orvosi inspekción.
Testedző gyakorlatok a I. N. E. F. abszolventjeinek vezetésével. Sportpályák és sportfelszerelések.
Mozi. Reklám. Kirándulások. Különböző szórakozások.

Mindössze 185 vagy 200 lejért naponta, mindenki eltölthet egy hónapot a tengeren, kurát veher és gyönyörű közhetik a legmegkapóbb természeti szépségekben, ha résztvesz az O. C. T. táborban a legjobb és legelőnyösebb feltételek mellett.
A beiratkozások az O. C. T. székhelyén, 9 órától 12-ig, délután 3-tól 4-ig, a Str. Scărițescu 49 szám alatt Bucarestben eszközölhetők.
A lány és fiúiskolák részére speciális sorozatok július és augusztusban.
A tábor hivatalosan elismerte és ajánlotta a közoktatásügyi minisztérium 21187/928 és a belügyminisztérium 8840/928 sz. rendeletével.
Kérjen információkat és prospektust az O. C. T. irodájától.

12 Reubeni, a zsidók fejedelme

Irtá: Max Brod

A siketnéma szolgálata. Tuwiával. Notnég valami különös ügye akadt. — A szolgálta ugyanis egyszer hajnaiban belépett az üzletbe, ép mialatt Dávid ott dolgozgatott. Véraláintásos szeméit rámeresztve állott meg a küszöbön. Kimeresztett szemében mintha valami gúny-féle osillogott volna. Akkor ugrálni kezdett fiatal ura körül, aki épen valami netéz ágyut támasztott föl. hofokára mutatott, majd az ágyura és rosszalólag csóválta a fejét. Vaskos, természetellenesen piros, duzzadt ajkai fecsegve mormoltak. Most jeleket adott le ujjáival, amelyeket Dávid nem értett meg. Az anyjával ilyen módon szokott értekezni a tanuló. Dáviddal azonban nem tudott. Egyre sürgetőbb lett a kérdés, melyet a gyenge elméjű izgatott arcáról le lehetett olvasni. Dávid egy széndarabot nyújtott oda neki. — és villámgyorsan irt Tuwia valamit a falra. Héber betűkkel egyetlen szót: »Megbolondult?« És hozzá most már megnyugodva, ropant komolysággal ingatta formátlan nagy, kopasz fejét, miközben jobbkeze kinyújtott ujjával Dávidra mutatott. Dávid hátat fordított neki. Egy szempillantásig úgy tűnt fel előtte az öreg szolgálta, mint összes őseinek és az egész nének önmagához mindig hű lelkiismerete. Minden bizonnyal úgy ítélték volna főfőtte mindnyájan, a mint ez a siketnéma szolgálta ítélt. Mint egy titkos intés maradt emlékezetében: így intett az a kéz is, amely Babilonban vetett izzó betűket a falra.

De ha az ut, amelyen ő haladt, egyedül, magára utalva, tanító nélkül, tanács nélkül, veszélyes tévút volt is, — azt az utat, amelyen a közösség haladt, Dávid még sokkal tévesebbnek, sokkal rosszabbnak látta. Néhány nappal a legújval való jelenete után tanúia volt Dávid annak a fogadtatásnak, amelyben Prága Ulászló királyt részesítette. Ulászló legszívesebben Magyarországon lakott, melyet ő a lenyűgölő korona országával egyesített szerződésileg. Most azonban a Magyarországon elharapódzott pestis miatt ide menekült. Magyar bárók és prelátusok, lengyel és morva urak, valamint a városok követeinek kíséretében vonult be Prágába, ahol úgy határozta, hogy egy ideig udvartartást vezet és városok és vallásfelekezetek közötti ellentéteket igyekszik kiegyenlíteni. Ilyen békéltetésekben fáradozott már negyven év óta, e mellett öreg és beteg volt és az ellentétek még sem csökkentek tizenötödik életéve óta, amikor a cseh koronát elnyerte. De az ország általános kimerülése lehetetlenné tette a hosszú és vérengző harcokat s ezért nem ismétlődtek meg a husszita évek vérengzései. Mindenne, amit mondott neki »dobzsa« jól vart szokott a király mondani és ezért így hívta a nevet: Dobzse László. Az ő jószívűségére és gyengességére számítottak azok a zsidók is, akik a felső várkastélyt várták rá. Oltalomért könyörögtek mert a prágai városok és az őgróf úrra rosszul bántak velük és levegőben lógott a rendelet, hogy minden zsidónak el kell hagynia Prága városát. Buzgó közvetítők hozták a veszély híreit. Más úrvancsak megvesztegetett közvetítők azt mondták, hogy a parancs végrehajtása még idő kérdése, hogy időhöz jussanak. És most szerencsére maga a király érkezett közérjük. Tüstént elhatározták, hogy régi előjogok szerint imennevés kereték között a szentírás tekercseit fogják elébe vinni. Nyomorúságos módja annak, hogy az ember tudtul adja, hogy igényt tart az életre, vagy még szerencsében, nem szerencsében, ha kitalánákból az élethöz, hogy megmutassák hogy méricscsak Istenhez is volt valamikor valami közük. Fegyvertelen nép vagyunk, azért nem akarnak rómelem vennék észre, mintha még min-

Fordította: dr. Hamburgné Becski Irén

lunk tüni. És mi úgy teszünk, mintha dig azt hinnék, hogy »jóbarát«, vagy »kegyes Ur« valaki hozzánk. Nagy szegényünkben nem marad más ut hátna számunkra, minthogy szándékosan félreértjük a helyzetet. Nem adhatunk mast semmi esetben, mint egy alázatos mosolyt, bármilyen történet is. Dávid a zsidóság legidősebbjeinek pompáját vörös felsőruhájukban és arannyal himzett imaköpenyeikben szomorúnak és fájdalmasnak találta. De kinek mondhatta el, hogy mit érez! A zsinagóga öreg lobogója is megjelent. Hat férfi tartotta az óriási nyelvet. Mellette a hitközség négy előjárója egy vörös baldachin négy rudját vitte, amely alatt rabbi Izsák Margolioti és az előjáró Elia Munka vitték egy párnan a törvénytekercseket. Mögöttük szorongtak a legidősebbek és a többi zsidók, mindnyájan halottas ingükben, mint az engesztelési napon, imákat mormolva, — most remegő hangon trombitahangoktól kísérelve egy zsolotárba kezdtek: mert az udvari menet épen megindult a várhoz vezető keskeny úton. A magyar lovagok aranyos forgói táncoltak a magas prémsüvegek tetején, a török divat szerint készült görbe kardok csillogtak. A király örege és reumásan, nyergébe erősítve, alig bírta egyenesen tartani magát hollőfelete lován, melyet két némes apród vezetett. Duzzadt, fakó arcában egy fájdalmas vonás árulta el haszonlatlanul töltött életének hiábavalóságát. De ahogy a zsidókat észrevette, ekként a jószágos, határozatlan, kissé göröcsös nevetés aikkairól. A király felbőszült. Már ujból kezdődnek ezek a soha ki nem bonyolítható zsidó ügyek! Ki hozta ide ezeket az embereket? Haragosan fordult a kíséretében levő egyik urhoz, aki ujból egy másikhoz fordult. Ez a mozgás tovább folytatódott, vállalkait húzogatták, sőt távolabb egvesek nevettek is. Dávid mindent észrevett. Hallotta, hogy a zsolotáréneklés erősödni kezd, most úgy hangozott, mint a halálfélelem. Az öreg Elia Munka előlépett. Rövid beszédben kérte az uralkodót, hogy kegyének jeléül érintse meg kezével Mózes törvényeit. Észre lehetett venni, hogy Ulászló visszarettent. Munka megegyeztet meghajolt, arról beszélt, hogy a király magasztos elődei a prágai zsidó hitközséget mindig védelmükben részesítették, nem feledvén el hozzájárulni, hogy ezért a védelemért járó pénzösszeget, melyeket a zsidók tekintélyes aranysummák formájában fizettek be a királyi pénztárakba, fáradozásukért bő kárpótást jelentettek. Ez alatt a hat férfi meghajította a Luxemburgi Károlytól kölcsönzött Dávidesilagos lobogót. Most nyilvánvaló lett, hogy a király végezni szeretne. Lovaglóncájával futólag megérintette a törvénytekercseket és intett, mire az apródok tovább vezették lovát, miközben egyikük hosszú orrot mutatott az egyik előjárónak. De még ez sem volt elég. Az előjáró a király mellé lovagolva azt kérte, hogy az uralkodó kegyeskedjék nagy leereszkedést megmutatni azáltal, hogy lovaglóncáját, mellyel királyi kegyét gyakorolta ezen dicsőregetjes nap emlékéül a hitközségnek adományozza. És náddon a király szóltan megvetéssel tovább ugrott, az öreg nem hagyta abba s az udvari urakat szorongatta tovább kéréseivel és boldog volt, (vagy legalább is az a látszata volt, mintha boldog lenne) mikor egy skarlátpiros mellénykébe öltözött urfi biztosra ígérte, hogy az értékes, rendkívül becses emléket, ötven dukát aranyért meg fogja neki szerezni.

[Folyt. köv.]

Hirdessen az Uj Keletben

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
GENOVA

Dél-Amerika felé:

A világ leggyorsabb és legnagyobb gőzöseivel

DUILIO
24.000 tonnás

Indul Génából 1928 aug. hó 30-án. Érkezik Buenos-Airesbe 1928 szept. hó 13-án.

GIULIO CESARE
27.000 tonnás

Indul Génából 1928 szept. hó 19-én. Érkezik Buenos-Airesbe 1928 okt. hó 4-én.

DUILIO
24.000 tonnás

Indul Génából 1928 okt. hó 11-én. Érkezik Buenos-Airesbe 1928 okt. hó 25-én.

A hajót csak 14 napig tart.

A III. osztály 2, 4 és 6 személyes kabinokkal van ellátva.

Utazási költség Romániából New-Yorkba az összes visumokkal együtt csak **Dollar 100.**

Egyenes vonal Kuba, Mexico, Peru, Cille, Ausztrália felé.

A vasuti ut a kikötőig kizárólag gyorsvonaton történik és csak 40 óráig tart.

Minden felvilágosítást díjmentesen szolgál fiókunk: **GATTORNO S. A. R. TIMISOARA Str. BONNAZ 20.**

Észak-Amerika felé:

A modern felszerelésű luxus-gőzöcsinkkel

ROMA
33.000 tonnás

AUGUSTUS
33.000 tonnás

COLOMBO
12.200 tonnás

Az óceánut csak 8 napig tart.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket előre fizetendő jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellette van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Parisien Aruház Rt. berendezése részletekben is eladó. Stelázsok csiszolt üveges pult fiókokkal, fadabozok, villany lusterek és minden üzleti célra szolgáló berendezések. Értekezhetni a Parisien Aruházban — Cluj.

Joghurt

(Bulgár aindtje) Két ölévezeti cikk és anyagcsereit szabályozó tej-készítmény. Készítendő házilag az **EGGER-féle** Joghurt-Fermentből. Egger & Co vegyészeti gyár, Cluj

Himbeer-sirup!

von echte Wald-himbeer erzeugt. Preis 100 Lei per Liter, — exclusive Flasche. Zu haben bei **S. Marmarosch** Borgo-Prund

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuța (voit Bolyai-u.) 3. Telefon 1-47 szám

40 éves kis családú metsző állást keres. Cim a kiadoban. 769

Zongora kütűnő állapotban levő, helyszűke miatt, azonnal eladó. Muzseum u. 4., ajtó 2.

Die Platten des weltberühmten new-Yorker Cantors

Jossele Rosenblatt billigt zu haben bei der Jud. Buchhandlung **Safruth** Cluj, P. M. Viteazul Nr. 39. — Eine riesige Auswahl speziel in jüdische Gramophonplatten jeder Art. Bestellungen werden prompt effektlirt.

Pathe Freres Paris

Romániai ház alapítva 1908-ban, Bucarest

Calea Victoriei 10

A cinematografista

urakat értesítjük, hogy raktárunkban alandoan kaphatók a következő árak:

Cinematograf

„Pathé“ készülék legújabb minta.

Alkatrészek

és eredeti „Pathé“ cserélhető darabok, valamint bármilyen márkájú alkatrészek.

Szenek

legfinomabb és leggazdaságosabbak, bármilyen szisztemű lámpához, gyári áron.

Speciális műhely készülékek javítására. Leiki smeretes és pontos munka tekintetében egyedül Romániában, bármilyen márkára. **Szállítás az egész ország területére.**

Felhívjuk a cinematografisták figyelmét arra, hogy elárúsító fiókaink, raktáraink a műalkatrészekre az egész országban vannak. — Utánzatoktól óvakodni ken

Imperial, Agfa, Mimosa

nyképészeti

kek és gépek

vész Ernő, T.-Mures

KIADÓHIVATAL
Str. Baro

SZERKESZTŐ
Éjjeli telefon

ELŐFIZETÉSI
Egész évre
1 élvre
Negyedévre
Egy óra.

XI évfolyam
1928 júli
566

Amerika

Idők jele, an Painlevé, a fra minisztere — A jáépítésben val világüket hird sal hiszi, hogy rus pusztítások még olyan és a hól a gazdaság kadhat.

— A boldog megkímélte az boru borzalm gektől is, amel erős küzdelmek ezekben az idő sors okozta, hog te olyan lendüle adtolt egyellen az Unió, nagy szilárd bizakodá azelőtt még ren ru óta kimerith szeti kinosait n hanem szaporito dasági életét ug javak az Egyes nemcsak raciona hanem ami enné vézés tengelyébe

Egészen logéki főlény mellett A közroműködési Nagyvonalon, e tően hirdetheti a kódést, amivel e végez, ami vége nak is csak hasz szem — ha el árán is, — hog öreg Európa le gőket és végül kül is egyensúly

Az Egyesült A leg export-nemze soklág és Közép- lesz elegendő ar áruit felvegye. A érdeke, hogy a ban áruí számár Az Uniónak saj hogy egyre nagy megteremtse a komoly érdeke, nagyobb árutóm egyuttal, hogy E azt amit a mi irodalmi és mű ipar különböző sággal produkál, tika lenne, ha az természetes és f zéletét önzőn és s előnyére használ ka, amely csak látszólagos, mint a jövőben feltétl gát. Egy nagyszá magatartás Euro nül elősogitoné megpróbáltatások ténem ujjáépítés lentone ez az Eg

Die Platten des weltberühmten new-Yorker Cantors

Jossele Rosenblatt billigt zu haben bei der Jud. Buchhandlung **Safruth** Cluj, P. M. Viteazul Nr. 39. — Eine riesige Auswahl speziel in jüdische Gramophonplatten jeder Art. Bestellungen werden prompt effektlirt.

Pathe Freres Paris

Romániai ház alapítva 1908-ban, Bucarest

Calea Victoriei 10

A cinematografista

urakat értesítjük, hogy raktárunkban alandoan kaphatók a következő árak:

Cinematograf

„Pathé“ készülék legújabb minta.

Alkatrészek

és eredeti „Pathé“ cserélhető darabok, valamint bármilyen márkájú alkatrészek.

Szenek

legfinomabb és leggazdaságosabbak, bármilyen szisztemű lámpához, gyári áron.

Speciális műhely készülékek javítására. Leiki smeretes és pontos munka tekintetében egyedül Romániában, bármilyen márkára. **Szállítás az egész ország területére.**

Felhívjuk a cinematografisták figyelmét arra, hogy elárúsító fiókaink, raktáraink a műalkatrészekre az egész országban vannak. — Utánzatoktól óvakodni ken

Imperial, Agfa, Mimosa

nyképészeti

kek és gépek

vész Ernő, T.-Mures